

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 221

פרשת קרח תשפ"ג

עניני הדש תמוז

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל
נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימא

דעתידא
לאתגליא
לעתיד-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשַׁת קִרְחַ

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (במדבר טז, א)

א

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים לסעודה, סה-סו-סז-סח-סט - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')

"ויקח קרח" (במדבר טז, א), **"ואתפלג קרח"** (תרגום אוונקלוס) - שחלק בין בחינת: **"איה מקום כבודו"** (קדשת מוסף שבת; תקוני-זהר), **לְבַחֲיַנְתָּ: "מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"** (ישעיה ו, ג).

כי עקר תקון כל המצוות ועבודת ישראל - הוא לכלל ולקשר העולמות יחד.

[עליון בתחתון, ותחתון בעליון - שיהיה ה'בן' כלול מבחינת 'תלמיד', וכן ה'תלמיד' יהיה כלול מבחינת 'בן' - כדי שיהיה להם 'יראה'.

כי ה'בן, שהשגתו בחינת "מה", "מה חמית" וכו', אם-כן לא יהיה לו 'יראה' כלל, מאחר שאינו רואה פלל כבודו יתברך, על-כן צריך להראותו קצת מההשגה של בחינת ה'תלמיד, בחינת "מלא כל הארץ כבודו" - כדי שיהיה לו 'יראה'.

וכן ה'תלמיד' שהשגתו בחינת: "מלא כל הארץ כבודו", צריך להראות לו קצת מההשגה של בחינת ה'בן, דהינו: בחינת "מה" - כדי שלא יתבטל במציאות, ויהיה לו 'יראה'.

אבל אסור לכנס בזה הדעת בקשיות ותרוצים שהם למעלה משכלו, רק לבטל דעתו נגד אבותינו, ונגד הצדיקי-אמת הממשיכין זה הדעת בכל דור ודור, להודיע לבני-האדם כי **"מלא כל הארץ כבודו"**, ולכללו בבחינת "מה".

ו'קרח' מחמת גסותו, פגם בזה מאד, ונכנס בקשיות שהם למעלה משכלו, עד שפפר בעקר, על-ידי שעשה פרוד בין בחינת מ"ה לבחינת 'מלא'.

וכל-זה היה מחמת גסותו, **"שקנא עצמו ב'נשיאות אליצפן"** (במדבר-רבה יח, ב), ורדף את הכבוד. ובזה פגם בכבוד השם-יתברך אשר כל הארץ מלא כבודו.

וצריך כל אדם: לבטל כבודו פנגד כבוד המקום, ולמעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום וכו' (לקוטי-מוהר"ן ח"א ו).

ו'קרח' פגם בזה מאד, עד שפפר בעקר. ועל-כן אמר אז **'משה ואהרן'** (במדבר טז, יא): **"מה הוא" - 'מ"ה' דיקא**.

ועל-כן חלק על ציצית, ועקר על תכלת' **שבציצית** (במדבר-רבה יח, ג) - כי **"תכלת, הוא חבור שחר ולבן"** (זהר בראשית נא: לקוטי-מוהר"ן ח"א יח, ז), בחינת **'כלליות הנ"ל'**.

'שחר' - בחינת 'השף', בחינת 'עמק המשג', בחינת 'אי"ה', בחינת (תקנות-זהר א:): **"מה חמית" וכו'.**

'לבן' - בחינת 'התגלות', בחינת: "מלא כל הארץ כבודו" - שצריכין לכללם יחד - ו'קרח' פגם בזה פנ"ל.

ועל-כן מסר לו 'עבודת הקטרת, ואמר לו: "שפם-המות נתון בתוכו שבו נשרפו נדב ואביהוא" (במדבר-רבה יח, ח) - כי כל ה'קרבנות, הם בחינת **'כלליות הנ"ל'**.

אבל "אין לך הביב מן הקטרת" (שם), שעקר ההתקשרות על-ידו. ועל-כך נקרא 'קטרת' לשון 'קשר', כי 'קטרת' יורד למטה למטה מאד, להעלות מעמקי עמקי הקלפות וכו'.

וזוה בחינת מה שאמרו רז"ל (במדבר-רבה יח, ח): "שקרה עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ובניו, וכ"ד משמרות" וכו'.

הינו: פי על-ידי-זוה טעה והתלבש היצור-הרע אצלו במצוות כדרכו (כמו שמבאר בלקוטי-מוהר"ן ח"א סימן א). פי סבר: שקבוד השם-יתברך לגלות "פי מלא כל הארץ כבודו", ראוי להיות על-ידו, מאחר שזה הכבוד צריכין לגלות מדור לדור (כמבאר שם בהתורה). שבשביל-זוה צריכין להשאיר 'בנים ותלמידים' שהם ה'חליפות' וכו' כנ"ל.

על-כך סבר, מאחר שהוא רואה שממנו יצאו דורות קדושים של צדיקים כאלו שיגלו כבודו יתברך, שהם שמואל וכו' - שבודאי מגיע לו כל הגדלה והכבוד של הנשיאות.

כי באמת: זה הצדיק שצריך להאיר הדעת הקדוש בעולם, בודאי ראוי שיהיה לו כל הכבוד שיבואו כל ישראל אליו לכבודו, כדי שיוכלו לקבל ממנו תורה ודעת על-ידי-זה. 'פי שרש-התורה' הוא 'כבוד-דקדשה' וכו'.

אבל זה הצדיק שמקבל הכבוד, צריך שיהיה 'ענו גדול' בתכלית, בבחינת 'משה', ויהיה בורח מן הכבוד באמת-לאמתו, ולא יקבל הכבוד לעצמו, רק למען כבוד השם-יתברך, כדי שיוכל על-ידי-זוה להאיר הדעת בעולם מדור לדור.

וקרח טעה בזה - שראה: שיצאו ממנו דורות צדיקים שיתגלה כבודו יתברך על-ידם. וסבר: שהדעת-הקדוש שלקחם לגלות כבודו יתברך, יהיה נמשך על-ידו.

ועל-כך אמר: "שראוי לו כל הכבוד" - כדי שיוכל להמשיך הדעת מדור לדור כנ"ל. אבל פונתו - לא היתה לשמים, כי-אם בשביל כבוד עצמו.

אבל הוא היה חזק בדעתו ונכנס לאותו חזקה שהוא ימלט, מאחר שראה שלשלת כזאת שיצאו ממנו, שישתלשל ממנו דורות קדושים שימשיכו דעת כזה בעולם.

ועל-ידי-זוה נתעה כל-כך - עד שמרד ב'משה-רבנו' שממנו כל המשכת הדעת הקדוש הזה, וחלק עליו, ואמר (במדבר-רבה יח, ו): "בלם שמעו מסיני אנכי" וכו' - כאלו 'קבלת-התורה' שהוא עקר 'המשכת הדעת', ירשו בלם מאבותיהם מעצמם, שלא על-ידי פחו של 'משה-רבנו'.

ובזה טועים הרבה גם בדורות האלו, כאלו התורה הולכת בירשה וכו' וכו'.

ואפלו עתה בדורות שאחר 'מתן-תורה' - אי-אפשר להמשיך הדעת-הקדוש, כי-אם על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים שהשם-יתברך שולח בכל דור ודור, וכמוכן למשכיל מכל המעשיות שעברו בישראל בכל דור ודור עד היום הזה.

וקרח פגם בזה מאד מאד, מחמת שצפה שדורות קדושים יצאו ממנו וכנ"ל - על-כך סבר שהוא השיג הדעת, ורצה להבין הכל, ונכנס בקשיות שהם 'למעלה-

מהזמן, עד שכפר במשה ובתורתו, עד שכפר בעקר.

וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַז"ל (סנהדרין קט: - על במדבר טז.
א): **"וַיִּקַּח קִרְחָה"**, **"שִׁעֲשֵׂה קִרְחָה בְּיִשְׂרָאֵל"**. ודרשו שם כל שמות אבותיו הקדושים על קרח לגנאי. וכמו שכתוב שם: **"בֶּן יִצְהָר"**, **"שֶׁהֲרִיחַ כָּל הָעוֹלָם בְּצִחָהֲרִים"**. וכן **"בֶּן קַהֲתַן"** וכו'. והקשה: **"לכתב בן יעקב שיעקב"** [עצמו לגיהנם]!?

והוא פלא: למה לכתב שם הקדוש של יעקב גם כן להפכו לגנאי לו?!

אך 'קרח' במחלקתו גרם: שלא די שהדעת של בניו לא יהיה נמשך לבניו על-ידו, בייאם על-ידי משה ותלמידיו יהושע והזקנים וכו'.

אף גם פגם וכרת ועקר עצמו מהדעת-הקדוש של אבותיו הקדושים, שכל הדעת שלהם נהפך אצלו לרעה, בחינת (תענית ז): **"לֹא זָכַה־נַעֲשִׂית לֹא סַם־הַמּוֹת"**.

עד שכל שמותיהם הקדושים, שהוא הדעת שכלול בהשם שלהם, הפך הכל על-עצמו לרעה.

וְעַל־כֵּן הִקְשָׁה: "וְלִכְתֹּב גַּם בֶּן יַעֲקֹב, וַיְהִי נִדְרָשׁ עָלָיו גַּם־כֵּן לְגַנְאִי?" - כי בודאי פגם גם בשרש הדעת של יעקב, שממנו התחלת יחוס ישראל, שנקראים בלם **"בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל"**.

וְהַשִּׁיב: "יעקב בקש על הדבר" (בראשית מט. ו): **"בְּקִהְלָם אֵל תַּחַד כְּבֹדִי"**.

הינו: שזה היה נפלאות הכח של יעקב-אבינו, שהמשיך בזרעו קדשת הדעת הזו, בקדשה חזקה כזאת - שאפלו אם יהיה איזה מזרעו פוגם בדעתו מאד, אף-

על-פיי-כן לא יהיה נפסק חסו-שלום הדעת מזרעו, כי בכל דור ודור יקומו צדיקים שיאירו דעתו בעולם.

וְעַל־כֵּן בִּקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וּפְעַל: שְׁאֵפְלוּ בְּשִׁקְרָה יִרְצֶה לְעַקֵּר אֶת הַכָּל חַסוֹ־שְׁלוֹם, לְבַטֵּל הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ הַזֶּה חַסוֹ־שְׁלוֹם - אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא יוּכַל לַפְגֵּם בְּשִׁרְשֵׁי־הַדַּעַת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא 'כְּבוֹד הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ', בְּחִינַת (בראשית מט. ו): **"בְּקִהְלָם אֵל תַּחַד כְּבֹדִי".**

"כְּבֹדִי" דִּיקָא - כי כל שרשי הנפשות הם כבוד השם-יתברך, כי "הכל נברא לכבודו", ויעקב כלול מכל ה'כבוד' שהוא שרש כל הנפשות בני-ישראל שיצאו ממנו וכו'.

וּבְעֵצָם כַּחוּ פָּעַל כָּל־כָּף: שִׁקְדַּשְׁת זָרְעוֹ לֹא יִפְסַק לְעוֹלָם, שְׁכָל זָרְעוֹ עַד הַסּוּף, בְּלִים יִפִּירוּ וַיִּדְעוּ אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וַיִּמְשִׁיכוּ הַדַּעַת־הַקְּדוּשׁ מְדוּר לְדוּר לְעוֹלָם.

עד שאפלו אם אחר כמה דורות יהיה נמצא איזה רשע מזרעו שירצה להכרית עצמו משרש הדעת-הקדוש הזה, כמו 'קרח' - אף-על-פיי-כן לא יוכל לעקר בייאם את-עצמו.

אָבֵל דורותיו שיצאו ממנו, יהיה נשאר בהם נקדת קדשותו, קדשת הדעת הנ"ל, שהוא כבוד השם-יתברך, עד שסוף כל סוף יתגלה גם-כן על-ידי זרעו של זה הרשע והפופר - קדשת כבודו יתברך וכו'.

וְזֶה הָיָה כָּל עֲנִיַן קִרְחָה: שֶׁעַל־יְדֵי תַאֲוֹת כְּבוֹד עֲצָמוֹ, הָטָא מְאֹד וּמְרַד כְּנֻגַד מִשֵּׁה רַבְּנוֹ, שֶׁמִּמֶּנּוּ כָּל הַמְּשַׁכֵּת הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ בְּעוֹלָם, לְגַלוֹת כִּי "מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" - עד שכפר בעקר.

וְכָל חֲזָקַת טְעוֹתוֹ, הִיָּתָה עַל-יְדֵי בְנָיו,
”שָׂרָאָה שֶׁלְשָׁלַת גְּדוּלָה יוֹצֵאת
מִמֶּנּוּ” כַּנִּל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעָה מִסְבָּרָא לְסְבָרָא שֶׁל
שְׂקָרִים וְטְעוֹתִים, עַד שֶׁכָּפַר
בְּכָל תּוֹרַת מֹשֶׁה, וּבִקְשׁ לְעַקֵּר אֶת הַכֹּל.

עַד שֶׁגָּרַם שֶׁעָקַר אֶת-עֵצְמוֹ מִכָּל קִדְשֵׁי
אָבוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן נִדְרָשׁוּ
עָלָיו כָּל שְׁמוֹתֵם לְגַנְאֵי וְכַנִּי, כִּי אֶצְלוּ
נִהְפָּךְ הַכֹּל לְגַנְאֵי וְכַנִּי ל.

אָבֵל כִּפִּי עֵצִים פָּגְמוּ הִיָּה רְאוּי: שִׁיְהִיָּה
נִכְתָּב גַּם ”בְּן-יַעֲקֹב”, וְלִדְרָשׁוֹ לְגַנְאֵי
עָלָיו, כִּמּוֹ שֶׁאִמְרוּ רַז”ל בְּגִמְרָא הַנִּל, כִּי הוּא
רָצָה לְעַקֵּר עֵצְמוֹ מִתְּחִלַּת שְׂרֵשׁ קִדְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא יַעֲקֹב-אֲבִינוּ'.

אֲךָ יַעֲקֹב בִּקְשׁ עַל הַדְּבָר: ”בְּקַהֲלָם אֵל
תַּחַד כְּבֹדֵי” כַּנִּל - הִינּוּ: שֶׁעֵצִים
קִדְשֵׁי נִקְדָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, תִּהְיֶה מְסֻתָּתָת
וּמִתְעַלְמָת אֲזוּ, וְלֹא יוּכַל לְהִגִּיעַ פָּגְמוֹ לְשֵׁם,
כִּדֵּי שֶׁתּוּכַל הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת
לְהִתְלַבֵּשׁ בְּבָנָיו לְעוֹרְרֵם בְּתִשׁוּבָה, בְּתוֹךְ
עֵצִים הַמְּחַלְקֵת הַגְּדוּלָה הַזֹּאת.

וְכֵן הִיָּה: שֶׁבְּתוֹךְ הַרְעֵשׁ הַגְּדוֹל שֶׁל
הַבְּלִיעָה, שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה בְּכַחוֹ הַזֶּה,
”וַיִּנְתַּבְּצֵר לָהֶם מְקוֹם בְּגִיָּהֵנָם” (בַּמְדַּבְּרֵי רַבָּה ית,
(כ).

עַד שֶׁמָּהֶם יֵצְאוּ: כָּל הַשְּׁלִשְׁלַת הַגְּדוּלָה
שָׂרָאָה קִרְחָה, שֶׁהֵם הַדּוֹרוֹת הַקְּדוּשִׁים,
שְׁמוּאֵל וְכוּ', שֶׁגָּלוּ אֶלְקוּתוֹ בְּעוֹלָם.

אָבֵל לֹא בָּכַחוּ שֶׁל קִרְחָה - כִּי הוּא ”נִיָּאֵבֵד
מִתּוֹךְ הַקְּהָל” (בַּמְדַּבְּרֵי טז, לג), כִּי
”נִשְׂאָר 'קִרְחָה' מִכָּאן וּמִכָּאן” (בְּבֵא-קָמָא ס:), כִּי
עָקַר עֵצְמוֹ מֵאָבוֹתָיו, וְכָל שְׁמוֹתֵם הַקְּדוּשִׁים

נִדְרָשׁוּ עָלָיו לְגַנְאֵי כַּנִּי, וְגַם בְּנָיו וְדוֹרוֹתָיו
לֹא קִבְּלוּ הַדַּעַת-הַקְּדוּשׁ מִמֶּנּוּ - כִּי אֲדַרְבָּא,
הוּא הִסִּית גַּם אוֹתָם, עַד שֶׁגַּם הֵם הָיוּ בְּתוֹךְ
הַמְּחַלְקֵת בְּתַחֲלָה.

רַק שֶׁבִּכְחַת תְּפִלָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, סָבַב הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ שְׁנַתְעוֹרְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא מִתּוֹ
עַד שֶׁיֵּצְאוּ מֵהֶם כָּל הַדּוֹרוֹת הַקְּדוּשִׁים
שֶׁהִלְכוּ בְּדֶרֶךְ שֶׁל מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ, וְהִמְשִׁיכוּ
הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּעוֹלָם, לִידַע
וְלְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם כִּי ”מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ”.

וְזֶה שֶׁדְּרָשׁוּ רַז”ל שֵׁם (סְנֵהֲדָרִין קט:): ”וַיִּקַּח
קִרְחָה”, ”שֶׁעָשָׂה קִרְחָה בְּיִשְׂרָאֵל” -
'קִרְחָה' וְדָאֵי, כִּמּוֹ שֶׁדָּה שֵׁישׁ בּוֹ 'קִרְחָת',
שֵׁישׁ תְּבוּאָה וּפְרוֹת נִפְלְאִים מִכָּאן וּמִכָּאן,
וּבְאִמְצַע יֵשׁ 'קִרְחָה' בְּלֹא תְבוּאָה וּפְרוֹת, כִּמּוֹ
מְדַבֵּר שָׁמַם.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'קִרְחָה' - שֶׁאָבוֹתָיו הָיוּ כְּלָם
קְדוּשִׁים, וּבְנָיו וְדוֹרוֹתָיו גַּם-כֵּן
צְדִיקִים קְדוּשִׁים, וְהוּא נִשְׂאָר בְּאִמְצַע כִּמּוֹ
'קִרְחָה', וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'קִרְחָה' וְכַנִּי. (עֵינֵי-שָׁם
עוֹד בְּעֵינָיו: ”וַאֲיִמְתִּי יִזְכֵּר שְׁמוֹ פֶּשְׁהָן מִתִּיחִסִּין וְעוֹמְדִים
עַל הַדּוֹכָךְ”).

אֲךָ אַחַר כָּל אֵלֶּה צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְדַעַת:
”שֶׁהַבְּחִירָה הַפְּשִׁיטָה תְּמִיד!” - וְאִפְלוּ
אִם יִהְיֶה לוֹ אָבוֹת צְדִיקִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים,
וְאִפְלוּ אִם עֲתִידִים לְיֵצֵאת מִמֶּנּוּ צְדִיקִים,
אֲדַע-עַל-פִּי-כֵן הוּא יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה. וְאִם יִיטִיב
מִעֲשָׂיו, אֲשֶׁרֵי לוֹ. וְאִם לֹא, אוֹי לוֹ.

מִכָּל-שֶׁכֵּן כְּשֶׁסוּמָךְ עֲלִיהֶם לְחַלֵּק עַל
הַצְדִיקֵי-הָאֱמֵת - אוֹי לוֹ אוֹי
לְנַפְשׁוֹ, כִּי ”הַנֶּפֶשׁ הַחוּטָאָת הִיא תְּמוּתָה, וְאִב
לֹא יִשָּׂא בְּעוֹן הַבֵּן, וְבֵן לֹא יִשָּׂא” וְכוּ' (יִחְזָקָאֵל
ית, כ). וְכַל-זֶה מוֹבֵן מִמְּחַלְקֵת קִרְחָה.

את זה, שיוכלו להכליל ב'משה רבנו, ובתוך
'כלל נשמות ישראל'.

והיה זוכה בכחו של משה, לכלל בבחינת
'למעלה-מהמקום', עד שהיה זוכה:
שהיה 'משה רבנו' מעלה על-ידו הרבה
נפשות, מאחר שזכה אותו להיות מ'נושאי
הארון', שעל-ידי-זה מעלין 'למעלה-
מהמקום'.

אבל 'קרח', מחמת גאותו ותאות
המנהיגות והנשיאות, "לא הפץ
בברכה ותרחק ממנו" (תהלים קט, יז) - כי
התקנא במשה ואהרן, ואמר: "שהוא
בעצמו יכול לזכות לכל המעלות!"

עד שהסית והדיח פמה ראשי בני-
ישראל 'נשיאי עדה' (במדבר טז, ב),
שיחלקו על משה - כי רצה להתאחז עמהם
שהם ראשי-הדור' לחלק על משה, מחמת
שידע שכח משה בעצמו, על-ידי שמקשר
עצמו עם ראשי-הדור' וכו'.

ועל-כך רצה 'קרח' לחלק ראשי-הדור'
מ'משה', ולחלק עליו. ובאמת
היתה עת צרה גדולה.

וזהו (במדבר טז, א): "ויקח קרח", "ואתפלג
קרח" (תרגום אונקלוס). "שלקח עצמו
לצד אחד, להיות נחלק מתוך העדה" (רש"י)
- שעל-ידי-זה החליק והפריד בין 'המקום',
ובין 'למעלה-מהמקום'.

כי רק 'משה' יכול בכחו לקשר עצמו עם
'שרשי נשמות-ישראל', על-ידי ראשי-
הדור האמתיים' הכלולים בו וכו'.

אבל 'קרח ועדתו', שהם בחינת החולקים
והמתנגדים על האמת שבכל דור, הם
ההפך מכל זה וכו', כי "פגמו בברית", כמו

ב.

(לקוטי-הלכות, גבית-חוב מהלקוחות ואפותיקי' ה,
מא-מג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

'קרח' פגם על-ידי תאות ההתנשאות
והראשות, שזהו בחינת 'מנהיגות
של שקר', "שהתאזה לנשיאות אליצפן"
(במדבר רבה יח, ב), מה שלא היה ראוי לזה.

ועל-ידי-זה חלק על 'משה רבו', שכל
תקונו וחיותו וקיומו על-
ידו. ועל-כך היה ענשו מדה במדה, שנבלע
בתוך הארץ בחייו, "וירד חיים שאולה"
(במדבר טז, לג) למדרגה התחתונה של 'שואל'.

כי "קרח היה מנושאי הארון" (במדבר רבה
יח, ג), ובכחו של משה רבנו היה זוכה
להתאחז בכסא-הכבוד, ולעלות על ידי זה
מ'המקום' לבחינת 'למעלה-מהמקום', אף-
על-פי שמצד מעשיו לא היה ראוי לזה.

אבל גדל כחו של משה היה עצום מאד,
עד שהיה יכל לזכות את כל ישראל
לזה, וגם קרח היה זוכה לזה.

בפרט שהיה מ'נושאי הארון-העדות',
שעל-ידו דיקא עולים 'למעלה-
מהמקום', כי "מקום הארון אינו מן המדה"
(יומא כא. מגלה י: בבא-בתרא צט.), כי הוא
'למעלה-מהמקום', ועל-כך עמד הארון
בבית-המקדש על ה'אבן-שתיה', שהוא
'נקדת העולם', שדרך שם עולה המקום,
למעלה-מהמקום.

אבל כלי-זה היה זוכה קרח, אם היה מפיר
את מקומו איך אינו ראוי לזה מצד
מעשיו, רק בכחו של משה רבו.

והיה צריך לקשר עצמו עם כל ישראל
באהבה ושלוש גדול, עד שיחזקו זה

[נ"ב: וכמו בספורי מעשיות, מעשה ט מחכם ותם: שהחכם הכופר שזלזל ולגלג כל־כף על התם הקדוש, סוף סוף הצרף לקבל תקונו, על־ידו דיקא, ועל־ידי הצדיק הבעל־שם, והצרף להודות על הכל וכו'.]

"קראי מועד אנשי שם" (במדבר טז, ב)

"קראי מועד" – שהיו יודעים לעבר שנים ולקבע קדושים. "אנשי שם" – שהיה להם שם בכל העולם. (סנהדרין קי. במדבר־רבה יח, כ; תנחומא קרח י)

רבי שמעון אמר: "קראי מועד" – 'קראי' בתיב, חסר יו"ד. אמאי 'קראי'? – אלא הכי הוא: מלכותא דארעא, בעין מלכותא דרקיעא.

ורזא דא: כל אינון בתרין עלאין דשמא קדישא, אתאחיד בהו, בלהו זמינין מאתר דאקרי 'קדש', הךא הוא דכתיב (ויקרא כג): "מקראי קדש". ואימתי? – בשעתא ד'מועד' זמין בעלמא וכו', בזמנא ד'מועד' שרביא בעלמא.

ובגוונא דחילקה קיימין לעילא, הכי נמי קיימי ממנן דעמא, בדוגמא דילה לתתא, ועל דא אקרון: "קראי מועד". ובגין דאנון לתתא, "קראי מועד" חסר, אבל בשלימו יתיר אינון.

(זהר קרח קעו:)

"קראי מועד" – שהיו קוראים בכל מועד, הלכות פסח בפסח, הלכות עצרת בעצרת. "אנשי שם" – שהיו בקיאים בשם המפרש.

"קראי מועד" – שהיו בקיאים בתקופות ומולדות (סנהדרין קי. במדבר־רבה יח, כ; תנחומא קרח י). על־דרך (דברי־הימים יב, לג): "ומבני יששכר יודעי בינה לעתים".

והיו יודעים ימי המועדות אימתי, ובאיזה יום יהיו קוראים ומכריזים בישראל 'ימי המועד'. וזהו: "קראי מועד".

(מגלה־צפונות, פרשת קרח – לבעל 'שבט־מוסר')

ג.

(ח"א קפא)

בשמתקשרים בקשר איזה אנשים על איש אחד, אפלו הוא חשוב יותר מהם, יכולים להפילו. ועקר הנפלה: שנופל ל'תאות־נאוף', השם יצילנו.

שאמרו חז"ל (במדבר־רבה יח, ח): "הם הטאו על נפשותם", ובפרט קרח "שאשתו הטעתו" (שם יח, ד).

ולא די להם בזה – אף גם התגאו הרבה נגד משה, ואמרו (במדבר טז, ג): "כי כל העדה פלם קדשים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו" וכו' – כאלו משה ואהרן הפצים חס־ושלום בכבוד והתנשאות, לתאותם חלילה – כי הם מהפכים מהפך אל הפוך. ועל־כן היה מפקלתם על־ידי 'קטרת' וכו' וכו'.

ועתה בוא וראה והבין: מה שאבד והפסיד 'קרח ועדתו' על־ידי 'גאותו', ועל־ידי נסיון של המנהיגות והנשיאות – כי הוא טעה, "מחמת שראה ש'שמואל־הנביא' וכל ה'כ"ד משמרות לזיה' יצאו ממונו" (במדבר־רבה יח, ח), על־כן התגאה בטעותו ושטותו לחלק על משה.

אבל "עיניו הטעתו" (שם) – כִּי־אם לא היה חולק על 'משה', היה זוכה לזה מיד בִּיתר שאת ויתר עז, אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים, ולא היה צריך לסבל צער קשה ומר של גיהנם כל־כף ימים ושנים הרבה.

ועתה סבל מה שסבל אלפים שנה – וסוף כל סוף יהיה עליתו ותקונו על־ידי משה – כי כל התקון של הלויים בשיר על דוכן על־ידי הנסקים וכו', הפל בכחו של 'משה', שהוא תקן לנו הכל.

וסוף כל סוף אחר כל המרירות דמרירות שסבל, וחרפות ובושות בלי שעור, יצטרך להתביש הרבה לפני 'משה' לקבל התקון על־ידו.

כי נתקבצים חלקי הכבוד שיש לכל־אחד מהם, ועל־ידי־זה נתבטל חלק כבוד ש'לו ונופל על־ידם.

אם לא שזה האיש שחולקין עליו הוא גדול במעלה מאד, עד שחלק כבוד ש'לו גדול יותר מפל חלקי כבוד שלהם ביחד - אזי אדרבא נתבטלים הם לפניו.

אבל אם אין גדול פל־כף - יכולים להפילו על־ידי הקשר, אפלו אם כל אחד מהם נמוך ממנו. רק שלא יהיו רשעים, כי "קשר רשעים אינו מן המנין" (סנהדרין כו.), כי אין להם חלק בכבוד.

אבל אם אינו רשע ויש לו חיות מהנפש, יש לו חלק בכבוד, ויוכלו להפיל מי שחולקים עליו על־ידי הקשר בנ"ל.

ועל־זה התפלל יעקב, שלא יזיק מחלקת קרח למשה רבנו - "בקהלם אל תחד כבדי" - שלא יתיחד ויתקשר חלקי הכבוד של כל אחד מהם.

כי הם היו "קרואי מועד אנשי שם" חשובים (במדבר טז, ב.) וכשלא יתיחד ויתקשר חלקי הכבוד שלהם, בודאי יוכל משה לעמד נגדם להפילם.

ומה שאמר: "כבדי" - כי יעקב הוא בחינת ה'כבוד', כי הוא בחינות ה'נפש', כמו שכתוב (בראשית מו, כז): "כל הנפש הבאה לבית יעקב".

ד.

(ח"ב א, ד"ה)

יש 'ש'לש מדות' שמפסידין ה'יראה' התלויה ב'לב'. א) תאות־ממון. ב) תאות־אכילה. ג) ותאות־משגל.

ולתקן 'ש'לש מדות' אלו - הוא על־ידי ה'דעת', להמשיך ה'דעת' אל ה'לב', בבחינת (דברים ד, לט): "וידעת היום והשבת אל לבבך".

כי ה'דעת' הוא בחינת "תלת מחין" (זהר נשא קלו.), והם בחינת 'ש'לש־רגלים' וכו', שבכל רגל מ'ש'לש־רגלים', נתתקן מדה אחת מ'ש'לש מדות' הנ"ל.

על־כך צריכין לזהר מאד בכבוד יום טוב, ולקבל ה'ש'לש־רגלים' פראוי - כי על־ידי 'מצוות הש'לש־רגלים', זוכין לתקן ה'ש'לש מדות' הנ"ל, וכו'.

וזהו בחינת (במדבר טז, ב): "קרואי מועד אנשי שם". "אנשי שם" - זה בחינת 'ש'לש מדות' הנ"ל, שכל אחד ואחד נקרא בחינת 'שם'.

'ממון' - כמו שכתוב (שמות כ, כ): "בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך", בחינת (משלי י, כב): "ברכת ה' היא תעשיר" וכו' בנ"ל.

'אכילה' - כמו שכתוב (רות ד, יא): "וקרא שם בבית לחם".

'משגל' - בחינת (אסתר ב, יד): "כי אם הפץ ביה המלך ונקראה בשם".

וגם ה'יראה שב'לב' - היא גם־כן בחינת 'שם', בבחינת (דברים כח, נח): "ליראה את השם הנכבד".

וזהו בחינת: "קרואי מועד אנשי שם" - שצריכין לקרות את ה'מועדות', ה'ש'לש־רגלים', לתקן ה'ש'לש מדות' הנ"ל, בחינת "אנשי שם".

[נ"ב: ענין־שם עוד בפנים באות גדייג: ענין ה'מפרסמים של שקר. ובאות ז: הענין שצריך לזהר ולשמר עצמו

מאד מ'התמנות' - ששייכים לפסוק "אנשי שם" המבאר כאן.

"ויקהלו על משה ועל אהרן, ויאמרו אלהם רב לכם" (במדבר טז, ג)
- 'מחלקת קרח ועדתו' -
ועניני 'מחלקת על צדיקים'

ה.

(ח"א ה, ד; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה א; צדיק ח)

צריך לזהר מאד: שלא יבלבל אותו המחלקת שבין הצדיקים, רק יאמין בכלם.

כי כל הבלבולים שבאים בדעתו על הצדיקים מחמת המחלקת שביניהם, ושאר קשיות שקשה לו עליהם - הכל בא עליו מחמת שפגם בטפי מחו, שמחמת זה רוצים לגרשו מן החיים האמתיים והנצחיים, שהם הצדיקי-אמת והנלוים אליהם.

וצריך לחוס על-עצמו, ולקח לעצמו תוכחה ומוסר, מזה בעצמו שנופלים בלבם קשיות על צדיקי-אמת, ועל-ידי-זה דיקא ישוב אל האמת.

ואדרבא, על-ידי-זה דיקא נתעורר ומזכיר את-עצמו: "היכן הוא בעולם!" - ומבין: שזהו הנסיון שלו!

וצריך לעמד בזה הנסיון: שלא ישמע ולא יסתכל על המריבה הזאת! - ונתקרב דיקא על-ידי-זה לצדיקים-אמתיים!

[העצות-המבארות, מחלקת-ומריבה א: צריך לזהר מאד: לא להתבלבל נכח המחלקת בין צדיקים-אמתיים. רק צריך להאמין בכל הצדיקי-אמת שאפשר להתקרב עלידם להשם-יתברך, והם נוהגים בכל הענינים על-פי התורה והאמת.

כי כל הבלבולים והקושיות המתעוררים במח האדם על צדיקים-אמתיים, מחמת המחלקת שביניהם - נובעים מחמת שהמח מקלקל מאד מתאוות ומדודות-רעות, ובפרט על-ידי קלקול פגם-הבירית, הינו הרהורים רעים מן התאוה-הכללית. ומחמת קלקול מחו, הפצות ועותיו הרעות, להרחיקו ולדחותו מצדיקים-אמתיים ומאנשי-אמת המקרבים אליהם.

וכל אדם צריך לדעת: כי את התקון למדותיו ומעשיו - יכול הוא להשיג רק על-ידי התקרבות אמתית לצדיקי-אמת ולתלמידיהם האמתיים. ומחמת זאת מתגבר היצר הרע מאד על כל אדם, בכל מיני תחבולות - שלא לתת לו להתקרב לצדיקי-אמת ולאנשיהם.

על-כן צריך האדם לחוס ולרחם על-עצמו, ולהתבונן היטב. ודוקא על-ידי הבלבולים והקושיות החודרים למחו על צדיקי-אמת ואנשיהם, צריך להתעורר ולקחת לעצמו תוכחה ומוסר לשוב אל השם-יתברך.

כי צריך להתבונן היטב: שהבלבולים והקושיות רוצים להרחיקו מצדיקים-אמתיים ואנשיהם. ועל-ידי התרחקות זו, יכול להשאיר חליה מקלקל במוחו, במדותיו ובמעשיו לנצח. - אבל על-ידי קרוב לצדיקים-אמתיים, וקיום עצותיהם - בודאי יתקן - הן במח, הן במדות, הן במעשים].

ו.

(ח"א ח, ח; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה ו)

הרשעים והחולקים על הצדיקים, הם "בחייהם קרויים מתים" (ברכות יח:), כי אין להם רוח-חיים דקדשה, שנמשך רק על-ידי צדיקי-אמת.

ז.

(ח"א יב, א; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה ז - על-פי 'העצות-המבארות', מחלקת-ומריבה ז)

מה שעל-פירב הלומדים [הינו האנשים המכנים כך בשל ידיעתם הרבה בלמוד-התורה] - חולקים על הצדיקים - זהו מחמת שלומדים תורה שבעל-פה, דהינו: גמרא ופוסקים' וכו', בגאות גדול.

ואזי נעשה להם מ'תורה שבעל-פה' - פה לדבר על הצדיקים "עתק בגאווה ובוז" (תהלים לא, יט) [דבורים רעים ובזויים].

על-כן בְּשֵׁישׁ עָלְיוֹ מַחְלֶקֶת, שְׁחֹלְקִין ומקשין ושואלין עליו קשיות - צריך לשום אל לבו, להתבונן בה'מחלקת': כִּמָּה הוא צריך לשוב על פגם אמונת-חכמים, שמשם בא המחלקת!

ועל-ידי-יזה ישוב בתשובה, ויתקן פגם אמונת-חכמים, ויחזרו כל הספרים הקדושים ויהיו נחשבים בעיניו, וידע ויאמין: כי כלם צריכין להעולם.

כי יש כמה ספרים עכשו, וגם עתידין עוד להיות ספרים, וכלם צריכים להעולם, ואסור לחלק ולהלעיג על שום ספר שהולך על-פי תורתנו הקדושה. וכל מי שמלעיג עליהם, נדון בצואה רותחת.

יש צדיקי-אמת שאמונתם שלמה בודאי, ואף-על-פי-כן יש עליהם מחלוקות. הוא בבחינת "והוא חטא רבים נשא", שסובל צער המחלקת בשביל פגם אמונת חכמים' של העולם, ועל-ידי המחלקת שיש עליו, הוא מתקן פגם אמונת חכמים' אצל המון-עם.

י.
(ח"ב עה)

צריכין לבקש מאד מהשם-יתברך:
"לזכות להתקרב להצדיק-האמת!" - כי אשרי למי שזוכה להתקרב בעודו בחיים חיותו לצדיק-האמת, אשרי לו, אשרי חלקו.

כי הבעל-דבר שם לבו על-יזה מאד עכשו: "לבלבל את העולם!" - כי ישראל הם עכשו קרובים אל הקץ מאד, ויש עכשו לישראל צעצועים גדולים' וכסופין גדולים' להשם-יתברך, אשר לא היתה כזאת בימי-קדם, וכל אחד נכסף מאד להשם-יתברך.

אבל ה'צדיקי-אמת' - מעלין ומתקנים כל דבוריהם הרעים, וחוזרים ועושים מהם 'הלכות' [הינו למודי-אמת] - ומעלין [הצדיקים] שעשועים גדולים להשם-יתברך על-ידי-יזה דיקא [על-ידי דבוריהם הרעים והבזיונות שמבזים את הצדיקי-אמת].

ת.

(ח"א כג, ג; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה י - על-פי 'העצות-המבארות', מחלקת-ומריבה י)

כשחולקים על-אמת ואנשיהם, והקדוש-ברוך-הוא רוצה לגרש אויביהם מפניהם [כשהשם-יתברך רוצה לזכות את המתנגדים והחולקים על צדיקי-האמת ומקרביהם].

[אזי] הוא מפיל את אויביהם ל'תאות-מזון' [ומעורר בהם רצון ותשוקה שירדפו תמיד אחר מזון, הרחבה, ותענוגי עולם-הזה] - שהוא 'שמד', 'עבודה-זרה', 'אנפין-חשובין', 'עצבות ומרה-שחרה', 'מיתה'.

כי אין נפילה גדולה מזו, כי תאות-המזון ממרת ימי חייהם ומכלה אותם [כדי שיהיו טרודים תמיד בתאוותיהם, עד שישכחו מצדיקי-האמת ומקרביהם].

ט.

(ח"א סא, ה; לקוטי-עצות, מחלקת-ומריבה יח"ט-כ; צדיק נה)

עקר המחלקת שבא על האדם: הוא מחמת פגם אמונת-חכמים, על שלא האמין בצדיקים שהם החכמים, ודבריהם וספריהם-הקדושים לא היו חשובים בעיניו כלום, והיו בעיניו אך למותר. מפל-שכן וכל-שכן אם חסו-שלום היתה מלעיג עליהם.

על־פּן הערים תבעל־דבר, והכנים
 מחלקת בין הצדיקים, והקים
 בעולם 'מפרסמים הרבה של שקר'. וגם בין
 ה'צדיקים' האמתיים' הכנים 'מחלקת גדול',
 עד שאין אחד יודע "היכן האמת"!

על־פּן צריבין לבקש מאד מהשם־
 יתברך: לזכות להתקרב
 להצדיק־האמת!

יא.

(שיחות־הר"ן קפב)

פעם־אחת ענה ואמר: "עלי אין חולקים
 כלל, רק הם חולקים על מי
 שעשה כן, כמו שבזים החולקים עליו,
 ועל איש כזה בודאי ראוי לחלק"!

כלומר: כי החולקים בזים עליו כזבים
 ושקרים אשר לא עלו על לבו
 שעשה כן וכך מה שהכל שקר וכזב, ועל
 איש כזה שעשה כן כמו שאומרים הם,
 בודאי ראוי לחלק.

נמצא: שעליו אינם חולקים כלל! - כי אם
 היו יודעין גדל צדקתו וקדשותו
 ומעלתו וכו', בודאי לא היו חולקים עליו -
 רק אדרבא: היו רצים אחריו בהתלהבות
 נפלא כראוי. רק הם חולקים על מי שעשה
 מעשים כאלה כמו שהם אומרים, על איש
 כזה בודאי ראוי לחלק.

ואמר: "שהם התכו וצירו לעצמם אדם
 וחולקים עליו - זיי האבין זיך
 אויסגעשניצט א מענטש, און קריגן אויף
 אים"! (הינו כנ"ל: שאינם חולקים עליו, רק על זה
 האיש שצירו לעצמן בשקר שעשה כן וכו' וכנ"ל).

יב.

(חיי־מוהר"ן קטו)

כל מה שקרב (רבנו ז"ל) יותר אנשים
 להשם־יתברך, התגבר המחלקת יותר.
 אבל הוא עשה את שלו, ועלה בכל יום ובכל
 שעה ובכל רגע למעלות גבוהות ורמות אשר
 אין לשער כלל.

ולוא שהתגבר הקטרוג על העולם, עד
 שלא היה העולם כדאי לינק מאור
 כזה, ועמד וגנזו - היה נתגלה גדלתו בעולם,
 והיה מחזיר כל העולם אליו יתברך, כי זה
 היה כל מגמתו תמיד כל ימי חייו, ובזה עסק
 תמיד לזכות הרבים, ולהוציאם מחשך לאור,
 מאפלה לאור גדול.

יג.

(חיי־מוהר"ן רמט)

אמר רבנו ז"ל: "שפשיחלוקו על אחד,
 יאמרו: 'הלא גם עליו היו חולקים'!"
 - כלומר: על־פּן אין ראיה מן מחלקת.

יד.

(חיי־מוהר"ן שצו)

באומין דבר: מענין המחלקת שעליו,
 שדוברין עליו כזבים.

ענה ואמר בדרך קובלנא: "ואנכי אפדם"
 - הינו הפסוק הנאמר בהושע ז',
 שקובל הנביא על ישראל: "שרוצה לעשות
 להם טובות, והם דוברים עליו כזבים", כמו
 שנאמר (הושע ז, יג): "ואנכי אפדם, והמה
 דברו עלי כזבים".

טו.

(חיי־מוהר"ן שצו)

פעם־אחת ספר: מענין אמתת מעלתו
 המפלגת הנוראה מאד, בתוך

דבריו ענה ואמר: "אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב" (דברי הימים ב לב, א) - פסוק הוא בדברי הימים, שמספר שם מעצם 'צדקת יחזקיהו המלך, ואחר כך מתחיל המקרא: "אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב".

והבן הדברים: איך מבאר היטב בזה הפסוק: שדיקא אחר גדל אמתת צדקתו של יחזקיהו המלך, בא עליו סנחריב, והיה לו צער גדול ממנו. ומעתה אין לתמה, על גדל המחלקת שיש על 'צדיקים-אמתיים'.

טז.

(חיי-מוהר"ן תב)

פעם אחת היו אנשי-שלומנו קובלים לפניו: "שקשה להם לסבל ענין המחלקת והרדיפות" וכו'!

ענה ואמר להם: "תאמינו לי, שיש בידי פח לעשות שלום עם כל העולם, שלא יהיה שום חולק עלי! - אבל מה אעשה, שיש מדרגות והיכלות פאלו, שאי אפשר לבא אליהם רק על ידי מחלקת!"

והראיה: פי משה רבנו' עליו השלום, בודאי היה לו 'בחי-המושך' להמשיך את כל ישראל אליו, כדכתיב (שמות לה, א): "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" - פי הוא היה ה'דעת' של כלל ישראל, והיה בכחו להקהיל ולהמשיך כלם אליו.

ואף-על-פי-כן מה כתיב (שם לג, ח): "והביטו אחרי משה", ודרשו רז"ל מה שדרשו וכו' (קדושין לג, תנחומא תשא כז), וכיוצא בזה עוד.

וכל-זה: פי יש דברים פאלו, שאי-אפשר לבוא אליהם, רק על ידי 'מחלקת' שחולקין עליו וכו'.

יז.

(לקוטי-הלכות, רבית כנג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא')

עקר הרחוק של כל אחד מ'עצם האמת לאמתו', הוא על-ידי ה'אמת' בעצמו.

כאשר רואין בחוש: שכל ה'מחלקת', הוא על-ידי ה'אמת'. שה'מתנגדים' אומרים: "שאצלם האמת!"

וכן הוא בכל דור, ובפרט בדורות הסמוכים לפנינו, שהיה המחלקת של ה'לומדים' על ה'חסידים', וה'מחלקת' היה עצום מאד, ונגע עד הנפש, וכמה וכמה נפשות שקעו על-ידי-זה, וכמה פרישות נעשו בין איש ואשתו על-ידי-זה, וכמה נאבדו משני עולמות על-ידי-זה, במפרסם למי שבקי בהמעשיות שארעו בדורות הסמוכים לפנינו, אשר אבותינו ורבנותינו ספרו לנו.

ועקר כל ה'מחלקת', היה על-ידי ה'אמת' בעצמו - פי עתה אנו יודעים: ש'גדולי-הלומדים' שחלקו על 'גדולי-החסידים', גם-כן היו רבם צדיקים גדולים אמתיים. וכל מחלקתם על 'גדולי-החסידים' שהיו צדיקים קדושים ונוראים מאד - היה רק מחמת ה'אמת'.

ש'גדולי-הלומדים' אמרו: שהאמת אתם, וש'גדולי-החסידים' רחוקים מהאמת, פי עוברים על תורת-אמת! - כאשר גם אנכי שמעתי

בְּעֲצָמֵי בְּאֲזְנֵי הַרְבֵּה מְאֹד מֵהִטְעָנוֹת שְׁלָחֶם.
 וּכְמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

וְכַל־זֶה צָרִיךְ כָּל אָדָם לִידַע, וְעַל־יְדֵי־זֶה
 יִהְיֶה נֹצֵל מִכַּמְּה מְכַשׁוֹלוֹת הַבָּאִין
 עַל־יְדֵי הָאֲמֶת דִּיקָא שְׂאִינוּ מְבָרַר בְּרֵאוּי.

לֹא־מִבְּעֵיָא שְׁתַּצִּילְהוּ מֵאֵשׁ הַמַּחֲלֶקֶת
 וְהַהֲתַנַּגְדוֹת שְׁעוֹקֶרֶת אֶת
 הַחוֹלְקִים מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת בְּחָנָם - שְׁמִדָּה זֹאת
 גְּרוּעַ מִכָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת שְׁבַע־עוֹלָם.

כִּי שְׂאֵרֵי הַמִּדּוֹת וְהַתְּאֻזוֹת יֵשׁ בָּהֶם אֵיזָה
 הַכֶּרְחִיוֹת, רַק שְׂצָרִיכִין לְהַתְּנַהֵג בָּהֶם
 עַל־פִּי הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה, וְאִפְלוּ בְּהֵתֵר, שְׁלֹא
 לְהַרְבוֹת בָּהֶם, אֲבָל עַל־כָּל־פְּנִיִם יֵשׁ בָּהֶם
 הַכֶּרַח לְקִיּוּם הָאָדָם, כַּגּוֹן אֲכִילָה וְשִׁתְיָה
 וְכוּצָא.

אֲבָל 'עֲנִין הַמַּחֲלֶקֶת' - זֶה אֵין צָרִיךְ הָאָדָם
 כָּלְל, וְהוּא מְכַלָּה וְעוֹקֶרֶת אוֹתוֹ מִשְׁנֵי
 עוֹלָמוֹת, יוֹתֵר מִכָּל הַתְּאֻזוֹת, כַּאֲשֶׁר כָּבַד
 נְטַרְדּוֹ עַל־יְדֵי־זֶה מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת.

וְאִפְלוּ מִ'מַּחֲלֶקֶת בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה, צָרִיכִין
 לְהַתְּרַחֵק מְאֹד - כִּי אֵין פּוֹעֵלִין
 עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת כָּלְל, אֲדַרְבָּא: "מַחֲלֶקֶת
 אַחַת דְּיוֹחָה מֵאַה פְּרִנְסוֹת" (שְׁל"ה־הַקְּדוּשׁ מִסַּכַּת
 יוֹמָא; מוּבָא בְּלִקוּטֵי־מִזְהַר"ן ח"א רעז). וְצָרִיכִין
 לְהֵאֲמִין: "כִּי אֵין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׁמוּכָן
 לְחֵבְרוֹ, וּבְשִׁמּוֹ יִקְרָאוּ וּמִשְׁלָךְ יִתְּנוּ לָךְ
 וְכוּ" (יוֹמָא ל.ח.).

מִכָּל־שִׁבּוֹן וְכַל־שִׁבּוֹן 'מַחֲלֶקֶת בְּעֵינִין
 עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם' - שְׁהוּא
 הַמַּחֲלֶקֶת שְׁבִין הַחֲסִידִים וְהַלּוֹמְדִים, אוֹ
 שְׁבִין הַחֲסִידִים, אוֹ בֵין הַלּוֹמְדִים בְּעֲצָמָם -
 שְׂזָה הַמַּחֲלֶקֶת גְּרוּעַ מֵהַכָּל, וּמִקְלָקֵל הַרְבֵּה,
 וּמַעֲכָב אֶת הַנְּאֻלָּה יוֹתֵר מִכָּל הָעִבְרוֹת

שְׁבַתוֹרָה. וְכָל הַמַּחֲלֶקֶת הַזֹּאת, הִיא רַק
 'שְׂנֵאת־חָנָם', וְהַכָּל מִחֲמַת הָאֲמֶת, שְׁכָל אֶחָד
 נְדָמָה לוֹ שְׂאֲצֵלוֹ הָאֲמֶת.

אֲבָל בְּאֲמֶת: אִם יִסְתַּכֵּל עַל הָאֲמֶת־
לְאֲמֶתוֹ, וְלֹא יִטְעֶה אֶת־עֲצָמוֹ -
 בּוֹדָאֵי לֹא יַחֲזִיק בְּמַחֲלֶקֶת עַל־כָּל־פְּנִיִם.

כִּי יִסְתַּכֵּל עַל־עֲצָמוֹ: אוֹלֵי הוּא טוֹעָה
 עֲצָמוֹ! - וְאִפְלוּ אִם אֵינוֹ טוֹעָה, יָבִין:
 שְׁלֹא יִתְקַן עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת כָּלְל, אֲדַרְבָּא
 יִקְלָקֵל הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שְׁיִתְקַן לְפִי דַעְתּוֹ
 הַנְּבוּכָה, כִּי עַל־יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת אֵי אֲפָשֵׁר
 לְתַקַּן בְּשׁוּם אַפֵּן, כִּי שְׂנֵאוּי הַמַּחֲלֶקֶת מְאֹד.

וְאִי־אֲפָשֵׁר לְבָאֵר כְּלִיזָה בְּכַתְּב - אֲבָל
 הַחֲפִץ בְּאֲמֶת־לְאֲמֶתוֹ, בּוֹדָאֵי
 לֹא יִטְעֶה עַל־יְדֵי הָאֲמֶת שְׁלוֹ שְׂאִינוֹ מְבָרַר,
 לְהַחֲזִיק בְּמַחֲלֶקֶת חֲסִיּוֹשְׁלוֹם.

בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת הַכָּלוּ שִׁישְׂרָאֵל בְּשִׁפְלוֹת
 גְּדוֹל, וְאֵין לָנוּ שׁוּם מְמִשְׁלָה, אֵיךְ
 אֲפָשֵׁר לְתַקַּן מַה שְׂצָרִיכִין לְתַקַּן, בְּפֶרֶט עַל־
 יְדֵי הַמַּחֲלֶקֶת.

כִּי לְתַקַּן אֶת הָעוֹלָם וּלְהַמְשִׁיךְ כָּל הָעוֹלָם
 לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ - אִי־אֲפָשֵׁר כִּי־אִם
 עַל־יְדֵי הַשְּׁלוֹם, כַּמוֹ שְׁמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה
 "רְצִיצָא" (ח"א כז).

וְעַל־כֵּן 'אֲלֵיָהוּ וּמְשִׁיחַ' שְׁעַקֵר תַּקּוּן־
 הָעוֹלָם יִהְיֶה עַל־יְדָם - יַעֲסִקוּ רַק
 לְעִשׂוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן אִם הָאֲמֶת' מִסִּיתוֹ: "לְהַחֲזִיק
 בְּמַחֲלֶקֶת חֲסִיּוֹשְׁלוֹם!" - צָרִיךְ
 לְהַשְׁלִיךְ מֵאֲתוֹ אֲמֶת כְּזֶה לְאָרֶץ,
 וּלְהַרְחִיקוֹ מֵעַל פְּנֵיו, כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ
 חֲפִץ בְּאֲמֶת כְּזֶה. (עֵינ־שֵׁם בְּפְנִיִם בְּאַרְיִכוֹת).

יח.

(ימי-מוהרנ"ת ח"א פו)

בימי תיזו-הקדושים (של רבנו ז"ל), היו כמה חולקים עליו. וזה מחמת שהתגרה הפמ"ד-מ"ם וחילותיו, מחמת שראו שרוצה להחזיר כל העולם למוטב, על-פן חרק שניו עליו, והתלבש עצמו באיזה גדולים, והכנים בלבם שיחלקו עליו.

ומהם, נסתעפו כמה וכמה אנשים מגשמים בתאוות, וכמה וכמה בעלי-עברות שנתנו להם מקום לטעות, אשר יצא עתק מפיהם "ויחפאו עליו דברים אשר לא כן" (על-פי מלכים-ב יז, ט), ועל-ידי-זה מנעו רבים מחיים-אמתיים, ולא זכו להנות מאורו הגדול והקדוש.

וכל מה שעבר בזה, אי-אפשר לספר. אך אחרי הסתלקותו, בתחלה נדמה פאלו נשקט המחלקת קצת, וזה היה פל-זמן שלא נתעורר אש הקדוש שלו, אך תכף שהתחיל מחדש רשפי אש הקדושים שלו להבעיר באיזה אנשים, תכף לעמת זה חזר ונתעורר המחלקת והקטגוריא שלהם.

ואף-על-פי שרבים לא היה להם פתחון-פה לדבר סרה עליו בעצמו, כי הכל ראו: "כי אחרית לאיש שלום" (תהלים לז, לז), שנסתלק בשלום, והאיר פני תבל בספריו הקדושים, והשאיר תלמידים הגונים בשרים באמת.

עם-פל-זה: התחזקו לחלק עלינו, ועלי ביותר, על שאני עוסק בעסק זה, להכנים תורתו הקדושה בעולם, ולקרוב נפשות לדרכיו הקדושים האמתיים, עד שנמצאו גם פה כמה אנשים שהתחילו לחלק וכו'.

על-פן היתה טובה גדולה מאת השם, לעסק הקדוש הזה, מה שנבנה הבית-המדרש החדש שלנו, שנבנה על מקום דירתו הקדושה.

יט.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב קצא)

בעת המחלקת שהתעוררה על רבנו, שאל אחד מהגדולים: "ומה אומר רבנו על טענות המתנגדים עליו?" - אמרו לו: "הוא שזתק ולא עונה בלום!"

נענה ואמר: בעת מתורץ לי הנאמר באבות (פ"ה מ"ז): "איזהו מחלקת שלא לשם-שמים, מחלקת קרח ועדתו", ולכאורה היה צריך לפתב: "מחלקת קרח ומשה"!

אולם מכאן ראיה: שמשא עצמו שתק, ולא הגיב למחלוקותם של קרח ועדתו, וכל המחלקת נקרא רק על שמו, שרק הם מלבים ומעוררים את המחלקת.

כ.

(שיח-שרפי-קדש הקדש ח"ב תיג)

בעת המחלקת הגדולה, נענה פעם מוהרנ"ת ז"ל לאנשי-שלומו: "מה יש לנו לפחד מן המתנגדים, פאן יושב אחד עמנו, ששומע את הכרוז (שיוצא בכל מוצאי-שבת-קדש. זחר ויחי רלז): 'ישונו רשעים לשאלה'!" (תהלים ט, יח) - וכונתו היתה: על רבי יודל תלמיד רבנו, שישב אז ביניהם.

כא.

(ספר-המדות, עניני 'מחלקת על הצדיקים')

[א] מי שעושה מריבה עם הצדיקים, בידוע שמהשבותיו רעים (מריבה טו).

[ב] הנואפים, לרב הם בעלי מריבה לצדיקים (מריבה כ).

[ג] לפעמים, הקדוש-ברוך-הוא מחזק לב הרשעים כנגד הצדיקים במריבה, כדי שיהיה להם מפלה (מריבה כד).

[ד] בשמתנגדים חולקים על חסידים, ורוצים לבטל אותם ממלאכת-שמים - על-ידיזה נוכלים ונבזים בעיני עצמן (מריבה לו).

[ה] על-ידי מחלוקת שחולקין על הצדיק, נתעוררים מלחמות (מריבה עג).

[ו] יש מפרסמים, שעקר הפרסום שלהם נעשה על-ידי המחלוקת (מריבה ח"ב ב).

[ז] אין לה צדיק, שאין עליו מחלוקת ומחקרים (צדיק קלו).

[ח] על-ידי מחלוקת על הצדיק, שוכחין את התורה (צדיק קמו).

[ט] לפעמים המחלוקת על הצדיק, הוא הוכחה גדולה שהוא צדיק (צדיק רא).

"כי כל העדה בלם קדשים ובתוכם ה', ומדוע תתנשא על קהל ה'" (במדבר טז, ג)

כב.

(לקוטי-הלכות, אמנין ד, לה - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לן בירא בדברא')

על-פי התורה "אית לן בירא", יתבאר ענין קרח!

כי מבאר שם: שצריכין לעבודת-הבורא יתברך, להיות 'צדיק' ו'למדן', כי "לא עם הארץ חסיד" וכו' (אבות פ"ב מ"ה). ולקחף ל'למדן' בלא 'חסיד וצדיק', בודאי אינו כלום

- כי "לא זכה נעשית לו סם-מות" (יזמא עב:), כי מציר אותיות התורה להפך וכו'.

וזהו בחינת "ארבעה שנכנסו לפרדס" וכו' (תגינה יד:). שמי שהוא רק 'למדן' לבד, ואינו 'חסיד וצדיק' כלל - הוא בחינת (שם): "אחר שקצץ בנטיעות". עין-שם.

וזהו בחינת 'פגם קרח' - שהוא בחינת המחלוקת של ה'מתנגדים' על הצדיקים והחסידים האמתיים - שכל פחם מחמת הלמוד שלהם שלמדו תורה.

קצתם לומדים בגמרא-פרוש-תוספות, ויש שלומדים גם 'קבלה וכתבים' - אבל מעשיהם אינם כהגון. ויש מהם מקלקלים לגמרי רחמנא-לצלן.

ויש שאין יודעים מקלקולם כל-כף - אבל על-כל-פנים הם מתרשלים בעבודת-השם, ואין מתפללים בכונה וביגיעות, ורודפים אחר ההבל של ממון וכבוד והתנשאות וכיוצא, והם מתגרים בהפשרים ויראים תמימי-הדרך החולכים בתורת-השם באמת, העוסקים בתפלה ומעשים-טובים בכח ובכוננת-הלב לשמים, והם עומדים בכל-פעם וחולקים עליהם בכמה מיני רדיפות וליצנות בלי שעור.

וזה בחינת 'עדת קרח' - כי 'קרח' היא 'חכם' ו'למדן גדול', ועקר הפגם שלו: שרצה להפריד בין 'למדן' ו'צדיק' - באלו עקר המעלה הוא בחינת 'למדן' לבד.

וזהו שאמרו (במדבר טז, ג): "כי כל העדה בלם קדשים" וכו'. ודרשו רז"ל (במדבר-רבה יח, ו): "בלם שמעו בסיני אנכי ה' אלקיך" וכו'.

הינו שאמרו: מאחר שבלם שמעו "אנכי", וכל 'עשרת-הדברות' שהם 'כלל-

התורה' - אם בן אין למשה ואהרן שום מעלה והתנשאות, כמו שכתוב שם (שם): "ומדוע תתנשאו על קהל ה'".

וזה בחינת פגם הנ"ל - שפמכו על הלמוד לבד, וכפרו בעקר האמת.

כי עקר המעלה וההתנשאות אמת של כל אחד מישראל על חברו, הוא רק על-ידי מעשים טובים, כי "לא המדרש הוא העקר אלא המעשה" (אבות פ"א מ"ז), וכמו שאמרו רז"ל (ברכות יז): "שלא יהא אדם קורא ושונה, ובוטט ברבו ובאביו ובמי שגדול ממנו" וכו'.

כי אם היו מאמינים בהאמת: שהעקר הוא 'קיום התורה' - לא היו אומרים: "ומדוע תתנשאו" וכו'.

כי היה ראוי להם להבין האמת: ש'משה' ואהרן' קדשתם גבה מאד מאד - והם משקעים עדין בתאוות עולם הזה, כמו שאמרו רז"ל (במדבר רבה יח, ח) על פסוק (במדבר יז, א): "את מחתות החטאים" וכו' - "הם חטאו על נפשותם" וכו'.

אבל הם רצו להפריד בחינת 'למדן' מ'צדיק' - באלו העקר הוא 'למדן' וכו'. וזהו (שם טז, א): "ויקח קרח", ותרגם אונקלוס: "ואתפליג קרח" - שחלק 'למדן' מ'צדיק' וכו'.

ועל-כן אמר לו 'משה' (שם טז, ו): "קחו לכם מחתות" וכו', "שיקריבו קטרת", וכמו שפרש רש"י: "היא לכם קטרת הקביב מן הכל" וכו'. הינו: שאמר להם: "הריני מראה לכם מי הביב לפני השם-יתברך!"

כי לפי דעת 'קרח', העקר הוא הלמוד והחכמה של התורה, אף-על-פי שאינו

מקימה כלל. ולא עוד, אלא שחולק על הצדיק-האמת שהוא 'משה', שנתן התורה ומקים את התורה בקדשה נפלאה.

על-כן אמר לו: "הרי לך קטרת שחביב מן הכל, ותפנסו בלכם להקטיר, ונראה דבר מי יקום".

כי 'קרח' היה 'למדן' ו'חכם גדול' גם ב'חכמות-הקבלה', וידע בודאי הסוד והכונה של 'קטרת', ועל-כן סמך על רב חכמתו, לחלק על 'משה' ואהרן, ולבקש 'כהנהגדולה' - מאחר שגם הוא יודע פונת הקרבנות והקטרת.

על-כן אמר לו משה: "עתה נראה האמת - קחו לכם מחתות וכו', ואתה ואהרן איש מחתתו וכו' ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת וכו' והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש".

וקרח סמך על חכמתו, ונתרצה לזה - כי סבר: שקטרת שלו יתקבל, מאחר שהוא 'חכם' ו'למדן' כל-כך, ויודע דין וכונות הקטרת כל-כך.

אבל 'משה' התרה בהם, ואמר להם (במדבר יב, ט): "שפס הפות נתון בתוכו, שבו נשרפו נדב ואביהוא!" - לומר: שראוי להם ללמד קל-וחמר מ'נדב ואביהוא', שהיו צדיקים גדולים מאד, אף-על-פי-כן מאחר שהקטירו קטרת שלא בזמנו, נשרפו.

כי 'נדב ואביהוא', הם בחינת 'בן-עזאי' ו'בן-זומא' - "שזה הציץ ונפגע, וזה הציץ ומת" (תגינה יד).

שאף-על-פי שהיו צדיקים גדולים - אבל שגו קצת כשנכנסו לפרדס, והציצו יותר מדאי, ונענשו, שזהו

בְּחִינַת 'פָּגַם נְדָבִי-וְאֲבִיהוּא' - כִּי הֵם בְּחִינָה אַחַת, כַּמּוּבָא.

וְעַל-כֵּן רָמַז לָהֶם 'מִשָּׁה': שִׁזְזָהּוּ שְׁלֹא יִתְעַנְשׂוּ עַל-יְדֵי ה'קִטְרֶת' דִּיקָא - כִּי גַם 'נְדָבִי-וְאֲבִיהוּא' שִׁהִיו צְדִיקִים גְּדוֹלִים, לֹא יֵצְאוּ בְּשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי שִׁפְגָמוֹ בְּבַחֲיַנַּת "אַרְבָּעָה שָׁנִים וְשֵׁשׁ חֳדָיִם" הַנ"ל - מִכָּל-שָׁכָן וְכָל-שָׁכָן אִתָּם.

וְהֵם לֹא שָׁמְעוּ, וְסָמְכוּ עַל חֲכַמְתָּם, וּפְגָמוּ הַפָּגַם שֶׁל 'אַחֲרִי', "שֶׁקֶלְקֵל לְגַמְרֵי וְקִצְץ בְּנִטְיַעוֹת" (חגיגה שם).

כִּי זֶהוּ בְּחִינַת הַפָּגַם שֶׁל 'קִרְחָה וְעֵדְתוֹ', שֶׁהִפְרִידוּ בְּחִינַת 'לְמַדָּן' מ'צְדִיק', וְסָמְכוּ עַל חֲכַמַּת לַמּוֹדֵם, שִׁזְזָהּוּ בְּחִינַת "מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת", בְּחִינַת "וְאֵתְפֹּלֵיג קִרְחָה", כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן הָיָה עָנְשָׁם: שֶׁנִּשְׂרְפוּ עַל-יְדֵי 'אֵשׁ הַקִּטְרֶת' בְּעֵצְמוֹ - שִׁזְזָהּוּ בְּחִינַת (יומא עב): "לֹא זָכָה נַעֲשִׂית לֹא הַתּוֹרָה סַם-מָוֶת" - עַל-יְדֵי שִׁמְצִיר אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְהַפְּדָה.

כִּי ה'תּוֹרָה' בְּחִינַת 'אֵשׁ', כַּמּוּזָה שְׁפָתוֹב (ירמיה כג, כט): "הֲלוֹא כֹה דִּבַּרְתִּי כִּי-אֵשׁ" וְכַשְׁפוּגְמִין בָּהּ וּמְצִירִין הָאוֹתִיּוֹת לְהַפְּדָה - מִתַּגְּבַר 'תְּבַעֲרַת אֵשׁ' מִמֶּשׁ רַחֲמָנָא-לְצַלָּהּ, כִּי "מִהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם" (ירושלמי טו, ז).

כִּי 'קִטְרֶת' גְּבַהּ מְאֹד מְאֹד, וְכַמּוּבָא בְּזִהְרֵי-הַקִּדּוּשׁ וּבְדִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַרְבֵּה, כִּי "לֵית קִרְבָּנָא חֲבִיבָא קַמִּיהָ קִרְבָּנָא-בְּרִידֵי" הוּא כַּמּוּזָה בְּקִטְרֶת" [אין קִרְבָּן שֶׁחֲבִיב לִפְנֵי הַקִּדּוּשׁ - בְּרוּךְ-הוּא כַּמּוּזָה בְּקִטְרֶת] (זהר ויקהל ריח):.

אַבְל עַקֵּר תַּקּוּן הַקִּטְרֶת הוּא: כִּשְׁמִקְרִיבִין אוֹתוֹ כְּרַאזִי כְּדִינוֹ עַל-יְדֵי הַפְּהֶה, וְאֵז "הַקִּטְרֶת מְכַפֵּר" (יומא מד. זבחים פח: ערכין טז.) -

כִּי מַעֲלָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקִּדּוּשִׁים שֶׁבְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, כִּידוּעַ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר תַּקּוּן הַתַּפְּלָה - שִׁיכּוּלִין לְצַרְפָּה וּלְהַרִים כָּל הַפּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיוּצִירִים בְּתַשׁוּבָה, וְשִׁיכּוּלִין תַּפְּלָתָם וְתַעֲלָה בְּתוֹךְ תַּפְּלַת יִשְׂרָאֵל לְרַצּוֹן לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה.

כַּמּוּזָה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּרִיטוֹת ו:): "כָּל תַּפְּלָה שֶׁאֵין בָּהּ מִתַּפְּלַת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל" וְכּוּ. וְרַאֲיָה מ'קִטְרֶת' שֶׁהָיָה בָּהֶם 'חֲלֻבָּנָה' וְכּוּ.

כִּי "ה'תַּפְּלָה' בְּחִינַת 'רִיח'" (לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א ב; ט; ל), וְהִיא עוֹלָה לְמַעֲלָה עַל-יְדֵי 'רִיחַ הַקִּטְרֶת'. וְזֶה בְּחִינַת (תהלים קמא, ב): "תַּבּוֹן תַּפְּלָתִי קִטְרֶת לְפָנֶיךָ."

אַבְל זֶה שֶׁפּוֹגַם בְּקִטְרֶת, כִּי הוּא זָר, וְרוּצָה לְהַקְטִיר קִטְרֶת - זֶה בְּחִינַת (ישעיה א, יג) "קִטְרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי". וְעַל-כֵּן 'אֵשׁ הַתּוֹרָה' בְּעֵצְמָהּ הַמְּלַבֵּשׁ בְּקִטְרֶת, שָׂרַף אוֹתָם וְנָקַם בָּהֶם, כִּי "לֹא זָכוּ, נַעֲשִׂית לָהֶם סַם-מָוֶת" וְכַנ"ל.

וְעַיִן הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל - מוֹבֵן שָׁם: שֶׁתַּקּוּן ה'לְמַדָּן' שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה הוּא, עַל-יְדֵי 'תַּפְּלָה', עַל-יְדֵי שִׁמְשִׁתְּדֵל שִׁיְהִיָּה לֹא 'כְּסוּפִין טוֹבִים' וְכּוּ, וּמוֹצִיא אוֹתָם בְּפִיו בְּתַפְּלָה וְתַחֲנֶנָּה וְכּוּ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצִיר אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד לְטוֹב וְכּוּ, ו'תַּפְּלָה' הִיא בְּחִינַת 'קִטְרֶת' כַּנ"ל.

וְהֵם רָצוּ לְהַקְטִיר קִטְרֶת עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'לְמַדָּן' לְבַד כַּנ"ל, עַל-כֵּן נִשְׂרְפוּ עַל-יְדֵי הַקִּטְרֶת וְכַנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת 'בְּלִיעַת קִרְחָה בְּתוֹךְ הָאָרֶץ' - כִּי מְבַאֵר שָׁם בְּהַתּוֹרָה: שֶׁה'אוֹתִיּוֹת' הֵם

בְּחִינַת 'גּוֹף', וְהַנְקֻדוֹת' הֵם בְּחִינַת 'נֶפֶשׁ'.
וְהַנְקֻדוֹת' נַעֲשִׂים עַל-יְדֵי 'פְּסוּפִים-טוֹבִים'
וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְצִירִים הָאוֹתִיּוֹת' לְטוֹב.

וְקִרְחָ' פָּגַם בָּזֶה כַּנֶּ"ל - וְעַל-כֵּן נִבְלַע
בְּתוֹךְ הָאָרֶץ בְּחֵיּוֹ - כִּי 'אָרֶץ'
וְשָׁמַיִם', הֵם בְּחִינַת 'גּוֹף' וְנֶפֶשׁ' וְכוּ', בְּחִינַת
'אוֹתִיּוֹת' וְנְקֻדוֹת' - שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'לְמִדָּן'
וְהַסִּידָאֲמַתִּי'.

וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם: לְבַטֵּל
הַגּוֹף' לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהַגּוֹף' יַעֲשֶׂה
רְצוֹן הַנֶּפֶשׁ' הַקְּדוֹשָׁה, כִּי כָּל חַיּוֹתוֹ רַק
מִהַנֶּפֶשׁ' הַקְּדוֹשָׁה. וְכֵן נִכְלָלִים הָאוֹתִיּוֹת'
בְּהַנְקֻדוֹת' וְכוּ'.

וְכֵן צָרִיךְ שְׁיִתְבַּטֵּל הַלְּמִדָּן, נֶגֶד הַחֲסִיד'
שֶׁהוּא הַצְּדִיק־הָאֲמַתִּי, וְאִזִּי נִכְלָל
'אָרֶץ' בְּשָׁמַיִם', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'גּוֹף' וְנֶפֶשׁ'.

אֲבָל 'קִרְחָ' שָׂרְצָה לְהַגְבִּיר הַסִּיּוֹשְׁלוֹם,
בְּחִינַת הַלְּמִדָּן' עַל הַצְּדִיק' - עַל-כֵּן
הָיָה עֲנָשׁוֹ מְדָה בְּמִדָּה: שֶׁהַתַּגְּבִּירָה עָלָיו
הָאָרֶץ, וּפְתַחַה פִּיהָ, וּבִלְעָה אוֹתוֹ בְּחֵיּוֹ.

לְהוֹרוֹת: כִּי פָּגַם בָּזֶה, כִּי נָתַן פֶּחַ בְּ'אָרֶץ'
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'גּוֹף', שֶׁהַתַּגְּבִּיר
עָלָיו וְתִבְלַע אוֹתוֹ בְּחֵיּוֹ, עַל-יְדֵי שְׂצִיר
אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְרַע - עַל שְׂאֵמֶר: שֶׁעָקַר הוּא
הַלְּמוּד', בְּלִי 'צְדָקוֹת וְחֲסִידוֹת' וְכַנֶּ"ל.

וְזָהוּ (בַּמִּדְבָּר טז, לב): "וְתִפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ
וְתִבְלַע" וְכוּ' - כִּי נָתַן פֶּה לְהָאָרֶץ
לְרַעְתּוֹ, לְבַלַּע אוֹתוֹ - עַל-יְדֵי שְׂצִיר אוֹתִיּוֹת
דְּבַר-יְהוָה לְרַעָה, כְּפִי תַאֲוֹת גּוֹפוֹ.

שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשְׁכוּ צְרוּפֵי-הָאוֹתִיּוֹת
לְרַעָה, וְהַגְּבִירוֹ בְּחִינַת 'גּוֹף'
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אָרֶץ', עַד שֶׁהָיָה 'פֶּה' מִמֶּשׁ
לְהָאָרֶץ, לְבַלַּע אוֹתוֹ - כִּי מֵהֶפֶה יוֹצְאִים

הַדְּבוּרִים, וְהוּא הַמְּשִׁיךְ 'דְּבוּרֵי-הַתּוֹרָה',
לְבְּחִינַת 'גּוֹף', בְּחִינַת 'אָרֶץ' - עַל-כֵּן נַעֲנֵשׁ
בְּמַה שְּׂפָגַם.

וְזֶה שְׂפָתוֹב בְּמִדְרָשׁ-רַבָּה פְּרַשְׁתַּת קִרְחָ (יח,
(ג): "רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּבַא אוֹמֵר: עֲדַת
קִרְחָ עֲתִידָה לְעֲלוֹת, כְּתִיב (בַּמִּדְבָּר טז, לג):
'וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקְּהָל'. בְּדוֹד הוּא אוֹמֵר
(תְּהִלִּים קיט, עו): "תְּעִיתִי כְּשֶׁה אָבֵד בְּקֶשׁ
עֲבָדָךְ" וְכוּ'. מָה אָבֵדָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּדוֹד עֲתִידָה
לְהִתְבַּקֵּשׁ, אִף כָּאֵן אָבֵדָה הָעֲתִידָה
לְהִתְבַּקֵּשׁ" וְכוּ'.

הַיְנוּ: שֶׁעָקַר 'תְּקוּן קִרְחָ וְעֲדַתוֹ' - הוּא
עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי בְּחִינַת
'דוֹד-הַמֶּלֶךְ' שִׁיֶּסֶד 'סֵפֶר תְּהִלִּים', וְעַל-יְדֵי
כָּל הַנְּלוּיִם אֵלָיו, וְהוֹלְכִים בְּדַרְכָּיו,
וְעוֹסְקִים בְּסֵפֶר תְּהִלִּים, וּבִתְחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת
הַרְבֵּה, וּבְשִׁיחוֹת וְהַתְּבוּדוֹת הַרְבֵּה בֵּינָם
לְבֵין קוֹנָם, וְצוּעְקִים בְּכָל-פַּעַם "תְּעִיתִי
כְּשֶׁה אָבֵד" וְכוּ' (תְּהִלִּים קיט, קעו).

כִּי כָּל מִי שֶׁחָס עַל נַפְשׁוֹ - יִבִּין בְּעֲצָמוֹ
כְּמָה צָרִיךְ לְצַעֵק: "תְּעִיתִי כְּשֶׁה
אָבֵד".

אִם 'דוֹד-הַמֶּלֶךְ' שֶׁהָיָה צְדִיק כְּזֶה, צַעֵק:
"תְּעִיתִי כְּשֶׁה אָבֵד" - מְכַל-שֶׁכֵּן וְכַל-
שֶׁכֵּן אֵלָּה אֵלָּפֵי וְרַבֵּי רַבּוֹת קַל-וַחֲמָר, כְּמָה
וְכְמָה אָנוּ צְרִיכִין לְצַעֵק צַעֲקוֹת כְּאֵלֶּה
וְכְאֵלֶּה, אוֹלֵי אוֹלֵי נוֹכַח לְמַצָּא עֲצָמָנוּ וְכוּ'.

וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי זֶה, הוּא מִתְקַן 'פָּגַם
קִרְחָ' שֶׁפָּגַמוּ בָּזֶה - כִּי הֵם חָלְקוּ עַל
'פְּסוּפֵי-טוֹבִים' הַנֶּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּרָךְ
שֶׁל 'תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת' - שְׁזָהוּ עָקַר
שְׁלֵמוֹת הַצְּדִיק־הָאֲמַתִּי.

עַל-כֵּן עַל-יְדֵי בְּחִינַת: "תְּעִיתִי כְּשֶׁה
אָבֵד", הַיְנוּ: עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'דוֹד'

והנלוים אליו, העוסקים בזה לבקש מהשם-
 יתברך, שיבקש אותם וישיב אבדתם וכו',
 שהם זוכים בודאי להתבקש, כמו שאמרו
 במדרש (שם): "שאבדה הנאמר ב'דוד' -
 עתידה להתבקש על-ידי-זה גם בחינת
 'עדת קרח' שנאמר עליהם: "ויאבדו מתוך
 הקהל!"

כי הרבה הרבה אנשים, נאבדים משני
 עולמות - על-ידי שאוהזים במחלקת
 על הכשרים הנ"ל. כי "בכל מקום שיש
 מחלקת, יש שם ניצוצי קרח דתן
 ואבירם", כמוכא (ספר-המדות, מריבה פד).

אבל אף-על-פי-כן: סוף כל סוף הם
 עתידים להתבקש, על-ידי עבודתם
 של אלו הכשרים דיקא, העוסקים בתהלים
 והתבודדות וכו', וצועקים בכל-פעם:
 "תעיתי כשה אבד" וכו' - שעל-ידי-זה הם
 בודאי עתידים להתבקש, וגם יעלו כל
 החולקים והרחוקים, כי "ישונו המה אלינו,
 ואנחנו לא נשוב אליהם" (על-פי ירמיה טו, יט),
 כי "אמת ה' לעולם" (תהלים קיז, ב).

"והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש"
 (במדבר טז, ז)

"ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים" (דברי-
 הימים א, כג, יג) - כשם שהבדלתי בין אור לחשך,
 כן הבדלתי אהרן להקדישו בקדש הקדשים.
 (במדבר-יב, יח, ד)

כג.

(ח"א מד)

על-ידי 'מחאת-כפים' בתפלה - נתבטל
 'הרג' ו'אבדון' מעולם.

כי ה'ידיים' - הם בחינות (בראשית א, ג): 'יהי
 אור ויהי אור', 'ימינא ושמאלא'

(זהר בראשית טז: תקוני-זהר עד.). וכתוב (שם שם, ד):
 "'וירא אלקים את האור וכו', ויבדל בין
 האור' - דא אהרן. 'ובין החשך' - דא
 קרח" (תקוני-זהר שם).

וזוה בחינות (ויקרא כו, ו): "ונתתי שלום
 בארץ, וחרב לא תעבר בארצכם".

[הפסוק הזה קשור לענין ארץ-ישראל המבאר שם
 בהתורה, עיר-שם; והמכון כאן, הוא לענין 'קרח ועדתו'
 שהיה בהם 'אבדון', שירדו חיים שאלה ונאבדו מתוך
 הקהל].

כד.

(ח"א מו)

על-ידי 'מחאת-כפים' בתפלה - מבטל
 ה'מחלקת'.

כי כל ה'מחלקת' נמשכים מבחינת
 'קרח' על 'אהרן', "שהם בחינת
 שמאלא וימינא" (זהר בראשית יז. קרח קעו.),
 ועל-ידי 'מחאת-כף' - נכללים 'שמאל'
 ב'ימין', ו'ימין' ב'שמאל', ונעשים 'אחדות'.

וזוה פרוש (תהלים צז, ד): "האירו ברקיו
 תבל וראתה". "תבל" - זה בחינות
 'מחאת-כפים'. כי 'ימין' - זה [חסד] -
 בגימטריא] ע"ב; ו'שמאל' - זה [גבורה] -
 בגימטריא] רי"ו (תקוני-זהר כה: נח: עז: ועוד).

ועל-ידי שנכללים זה בזה - נעשה שני
 פעמים רי"ו, גימטריא 'תב"ל'.

כי גם ע"ב שהוא 'ימין' - יש בו שלש
 פעמים ע"ב, גימטריא רי"ו. ושלשה
 פעמים ע"ב - זה בחינת: "בהן גדול, ובהן-
 הדיוט, וסגן הכהן" (זהר משפטים צח:; פרי-עץ
 חיים, שער-הסליחות פ"ח).

ועל-ידי "שנתראה תבל", הינו 'מחאת-
 הכפים', על-ידי-זה "האירו

בְּרָקִיו – נתתֶקֶן ה'מַחְלֶקֶת' הַנִּקְרָא **בְּרָק**, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (זכריה ט, יד): **"וַיֵּצֵא כַבָּרֶק הַצֹּד"**. וְהֵי' לְשׁוֹן **'מַחְלֶקֶת'**, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית מט, כג): **"וַיִּשְׁטְמֵהוּ בְּעֵלֵי הַצִּים"**, וְתַרְגּוּמוֹ: **"בְּעֵלֵי פִלְגוּתָא"**.

וְזָה פְּרוּשׁ (תהלים מז, ב): **"כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ בָהּ"** – לְשׁוֹן **'הַתְּחַבְּרוֹת'**, כִּי שְׁנֵי פְּעָמִים ע"ב ר"ו, גִּימְטְרִיא **'תִּקְעוּ'**.

(עין לְקוּטִי־הַלְכוֹת, תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת ד – בְּעֵינֵן קֶרַח, עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַזֶּה).

כה.

(שיחות ה"ן קנב)

מִי שֶׁהִיא בְּעַל־מַחְלֶקֶת בְּגִלְגּוּל הָעֶבֶר – אִזִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלְגַּל, נַעֲשֶׂה אִטֵּר יָד.

וְרָמַז לְדָבָר: מַה דְּאִיתָא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוּשׁ (קֶרַח קעו). **עַל קֶרַח: "שֶׁהוּא בְּעַל־מַחְלֶקֶת, דְּבַעֵי לְאַחֲלָפָא יְמִינָא (פְּהוּ) בְּשִׁמְאָלָא (לְוִי)".** וּבְשִׁבִיל־זָה עָנְשׁוּ כְּשֶׁנִּתְגַּלְגַּל, נַעֲשֶׂה אִטֵּר יָד, שֶׁנַּחֲלַף אֶצְלוֹ שִׁמְאָל בְּיָמִין.

"לא חמור אחד מהם נשאתי" (במדבר טז, טו)

לא נטלתי אלא משלי.

(רש"י; תנחומא קרח ט; במדבר דברה יח, י)

כו.

(ספר-המדות, עניני נהנה מאחרים)

[א] מַה שֶׁהַצְּדִיק מְקַבֵּל מִמּוֹן מֵהַרְשָׁע, אִף־עַל־פִּי שֶׁזָּה הַמּוֹן הוּא סֶפֶק גָּזַל, אִף־עַל־פִּי כִּן מִתֵּר לְקַבֵּל מִמּוֹן, כִּדִּי שְׁלֵא יִקְבַּל הַרְשָׁע לְעַצְמוֹ אִיזְהוּ אֲתִלְמִיד־הַכֶּם רָשָׁע, וַיֹּאמֶר עָלָיו שֶׁהוּא **'צְדִיק'**, וַיִּתֵּן לוֹ הַמּוֹן, וַיַּחֲלַק עַל הַצְּדִיק־הָאֵמֶת (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים א).

[ב] מִשְׁרָבוֹ מְקַבְּלֵי מִתְּנוּת, נִתְמַעְטוּ הַיָּמִים וְנִתְקַצְרוּ הַשָּׁנִים (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ב).

[ג] אָדָם־שֶׁקִּבְּלָתָּ הִנָּאָה מִמּוֹנוֹ פַּעַם אֶחָד, אַל תִּבְזֶהוּ (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ג).

[ד] מִי שֶׁמְכַבֵּד עָלוֹ עַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, לְסוּף שֶׁנִּצְרָךְ לְאַחֲרֵים (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ד).

[ה] מִי שֶׁעוֹשֶׂה טוֹבוֹת לְבְנֵי־אָדָם, מִתֵּר לוֹ לְהַנּוֹת מֵהֶם וְצָרִיכִים לְשָׂרְתוֹ (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ה).

[ו] עַל־יָדֵי הִנָּאָה שֶׁאֵתָה מְקַבֵּל מִחֲבֵרְךָ, עַל־יָדֵי־זָה אֵתָה סוֹבֵל צַעַר עַל עוֹנוֹתָיו (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ו).

[ז] מִי שֶׁאִינוֹ מְקַבֵּל מִמּוֹן מֵאַחֲרֵים, יִגְדַּל כָּל זָרְעוֹ (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ז).

[ח] הַמֶּלֶךְ גּוֹבֵה יִצִּיאֹתָיו מִן הָעַם (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ח).

[ט] צָרִיךְ לְעַסֵּק בְּאִיזָה מִשְׁאֵוֹמְתָן, כִּדִּי שְׁלֵא יִצְטָרַךְ לְסוּף לְבִטֵּל מִדְּבַרֵי תוֹרָה (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים ט).

[י] מִי שֶׁשׁוֹאֵל חֶלְקוֹ בְּפִיו, כְּאִלוֹ גָּזַל (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים י).

[יא] הַמְּצַפֶּה לְשַׁלְּחַן חֵבְרוֹ, עוֹלָם חָשׂוֹךְ בְּעֵדוֹ גַּם חַיִּיו אֵינֶם חַיִּים (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים יא).

[יב] גְּדוֹלָה יִגִּיעַ בְּפוֹ, שֶׁמְצִיל אֶת הָאָדָם מֵהַרִּיגָה (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים יב א).

[יג] מִי שֶׁהוּא שׂוֹנֵא מִתְּנוּת, אִינוֹ מִתְּיָרָא מֵעֲלִילוֹת (נְהַנֶּה־מֵאַחֲרֵים יג ב).

[יד] מְקַבְּלִים מִתְּנוּת מִרְשָׁעִים, כִּדִּי שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה (צְדִיק ג).

"הַבְּדִלוּ מֵתוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת" (במדבר טז, כא)
 - עניני 'התבדלות מרשעים' -

כז.

(ספר-המדות, עניני 'הרחקה מרשעים')

[א] הרחק מרשעים, כדי שלא תתפס בענשם (הרחקת-רשעים ב).

[ב] אסור לספר בשבחן. אבל מקום שיבוא משבחן שבה לצדיק, מתר לספר קצת (הרחקת-רשעים ה).

[ג] מי שמלמד זכות על רשע, גם הוא נקרא רשע (הרחקת-רשעים ו).

[ד] אפלו עושה איזהו דבר כדת וכדין, אין אנו סומכין עליו (הרחקת-רשעים ז).

[ה] מי שערב בעד רשע, נופל לידי תאות נאוף, גם נופל להלשה (הרחקת-רשעים ח).

[ו] כשנופל שונאו של הקדוש ברוך הוא בידי, אל תרחמהו (הרחקת-רשעים י).

[ז] כשלא תחבר את עצמך לשקרנים, הידועים לך, על ידי זה תזכה להבין את הצבועים (הרחקת-רשעים יא).

[ח] מי ששונא את המסיתים, בודאי לא ידבק בו דבריהם (הרחקת-רשעים יב).

[ט] על ידי למוד תורה, נעשה רחוק בין הרשעים המקרבים (הרחקת-רשעים יג).

[י] מי שמרחק את עצמו מרשעים, הקדוש ברוך הוא עושה לו ישועה (הרחקת-רשעים יד).

[יא] הפזור שיש בין הרשעים, סימן לישועה (הרחקת-רשעים טו).

[יב] תרחיק מלדור בבית שדר בו רשע (הרחקת-רשעים טז).

[יג] אל תדבר עם המסיתים, אפלו להזכיהם ולקרנם (הרחקת-רשעים יז).

[יד] התחברות רשעים, מזיק לעבודת השם-יתברך (הרחקת-רשעים יח).

[טו] נאה ומתקבל לקדושי השם, שיעשו מסך ומגן, עד שממנו יברח כל איש מציק ורשע (הרחקת-רשעים יט).

[טז] מי שאינו מבין רשעת הרשעים הצבועים, הוא מתעב (הרחקת-רשעים כ"ב א).

[יז] הצבועים גורמים פאב עינים, להמון עם הטועים גם (הרחקת-רשעים כ"ב ב).

[יח] צריך אדם לשמר את-עצמו, מלנשק את עצמו עם רשעים, כי על ידי הנשיקה, נעשה ביניהם התקשרות גם לאחר מיתה (הרחקת-רשעים כ"ב ג).

[יט] יש בני אדם שהם מינים ואפיקורסים גדולים, אבל הם אינם מגלים את אפיקורסות, ואין בן אדם יודע לשמר את-עצמו. אבל על ידי מדת הצניעות, אדם נצול מאלו האפיקורסים (הרחקת-רשעים כ"ב ד).

[כ] הרשעים אינם מבלבלים אותנו מעבודתנו בעברות שעוברים, כמו שמבלבלים אותנו במצוות שהם עושים, בשביל-זה (סנהדרין נח:): "גוי שישבת חיב מיתה" (הרחקת-רשעים כ"ב ה).

[כא] אשה ששנואין מעשי רשעים בעיניה, על-ידי-זה נפקדת (הריון ה).

[כב] על-ידי 'עזות' - גשמים נעצרים, ובידוע שנכשל בעברה, וסופו שיכשל בעברה, ומתר לקרותו רשע, ומתר לשנאתו, והוא אחד מתקע"ד דורות (עזות ט).

"וְאָכְלָה אֶתֶּם כָּרְגַע" (במדבר טז, כא)

כח.

(ח"א, ה, ה)

"בין שיצא לשיצא" (בבא-בתרא עג:).
"שיצא לשון צרה", כמו שפיתוב
 (במדבר טז, כא): **"וְאָכְלָה אֶתֶּם כָּרְגַע"**,
 ותרגומו: **"וְאֲשַׁצִּי יִתְהוֹן"**. [נ"ב: שהיה אז פבר
 לאתרי הגזר-דין].

וזהו: **"בין שיצא לשיצא"** וכו' - בין
 קדם גזר-דין לאחר גזר-דין.

"וְדָתָן וְאֶבְיָרִים יֵצְאוּ נֹצְעִים פֶּתַח אֹהֶל־הַעֵדוּת"

(במדבר טז, כז)

כט.

(ספר-המדות, מריבה פד)

בְּכָל בְּעָלֵי מַחֲלָקֶת, נִתְגַּלְגְּלִים שָׁם
נִיצוּצִין מִנְשַׁמַּת דָּתָן וְאֶבְיָרִים.

(הרב מטשעהרין ז"ל צין לגמרא נדרים סד: - "כל מקום
 שנאמר 'נצים' ו'נצבים', אינן אלא דתן ואבירים").

"וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה - וַתִּבְקַע הָאֲדָמָה"

(במדבר טז, ל-לא)

- בלועי דקרח - משה אמת ותורתו אמת -

ל.

(ח"א, י, ט)

"אמר רבה בר רב-חנה: אמר לי ההוא
טיעא: תא ואחוי לך בלועי
דקרח. אזלי וחזאי תרי בזעי דהוי נפיק
מניהו קטרא.

[אמר רבה בר רב-חנה: אמר לי אותו סוחר ישמעאלי: בא
 ואראה לך את המקום שנבלעו בו קרח ועדתו, וראיתי שני
 בקעים (חריצים) באדמה, שהיה עולה מהם עשן].

שֶׁקֶל גִּבְבָּא דְעִמְרָא, וּמִשִּׁיָּה בְּמִיָּא,
וְאַנְחָה בְּרִישָׁה דְרַמְחָה, וְעִילָה
הָתָם, וְכִי אִפִּיק, הוּי אַחֲרָךְ אַחֲרוּכִי.

[לקח הסוחר ישמעאלי גזת צמר' והשרה אותה במים,
 והניח אותה בראש הרמח שלו, והכניס אותה לשם (לתוך
 הבקעים). וכשהוציא אותה, היתה חרוכה מהאש (של
 הבקעים) - אד-על-פי שהיתה רטבה במים].

אָמַר לִי: אֲצִית מָה שְׁמָעִית. וְשָׁמַעַת
דְּהוּי אָמְרִין: מִשָּׂה אָמַת וְתוֹרְתוֹ
אָמַת וְהוּן בְּדַאִין.

[אמר לי הסוחר: "הקשב מה אתה שומע". ושמעתי שהיו
 עדת קרח אומרים: "משה ותורתו אמת, והם (ואנחנו
 בעצמם) בדאים"].

אָמַר לִי: כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹמָא מְהַדְרָא לְהוּ
גִּיהֵנָם לְהַבָּא כְּבָשָׂר בְּקִלְחָת, וְאָמְרִי
הָכִי: מִשָּׂה וְתוֹרְתוֹ אָמַת וְהוּן בְּדַאִין."

אמר לי הסוחר: כל שלשים יום (כל ראש-חדש - רשב"ם)
 מחזיר אותם הגיהנם לכאן, כמו בשור בסיר שמהפכים
 אותו כדי שיתבשל היטב. וכך הם אומרים: "משה ותורתו
 אמת, והם (ואנחנו בעצמם) בדאים".

(בבא-בתרא עד:).

פרוש רשב"ם:

"בזעי" - בקעים, דכתיב (במדבר טז, לא):
'וַתִּבְקַע הָאֲדָמָה וַיִּגוּ'.

"קטרא" - עשן: **"שֶׁקֶל גִּבְבָּא דְעִמְרָא"**
 - לקח גזת צמר, ושראה במים.

"ואחרך אחרוכי" - הני גבבי, ואד-על-
 פי ששרו אותה במים.

"אצית" - הספת ושמע.

"ושמעת דקאמרי" - שהרי ירדו חיים
 שאולה' (במדבר טז, ל).

"כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם" - כָּל רֹאשֵׁי-חֹדֶשׁ.

"בְּקִלְחַת" - שְׂמֵהֶפְכִּין אוֹתוֹ כְּדֵי שֶׁתִּתְבַּשֵּׁל. [עד-פֶּאן לְשׁוֹן הַרְשָׁב"ם].

"בְּלוּעֵי דְקֶרַח" - כְּדֵאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְבַר-רַבָּה יח, ירושלמי סנהדרין ג):
"קֶרַח מִיֵּן הָיָה" - הֵינֵנו: בְּחִינַת הָעֲבוּדָת-אֱלִילִים, מִיָּנוּת.

"וְחִזְאֵי תְרֵי בְזַעֵי דְנַפִּיק מְנִיהוּ קֶטְרָא" -
הֵינֵנו: בְּחִינַת ה'חֶרוֹן-אֶף' שְׂגוּרִים בְּמִיָּנוּת, כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (ספרי ראה מד): **"כָּל זְמַן שֶׁעֲבוּדַת-אֱלִילִים בְּעוֹלָם, חֶרוֹן-אֶף בְּעוֹלָם."**

"וְתְרֵי בְזַעֵי" - זֶה בְּחִינַת 'תְּרֵי נִקְבֵי הָאֶף' שִׁיּוּצָא מֵהֶם ה'עֶשֶׂן', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים יח, ט): **"עָלָה עֶשֶׂן בְּאֶפוֹ."**

"וְשָׁקִיל גְּבָבָא דְעַמְרָא" - זֶה בְּחִינַת 'עַמְר' (עֵין בְּפָנִים אוֹת ח).

"וּמַשִּׁיָּה בְּמִיא" - זֶה בְּחִינַת 'שְׁעוּרִים', בְּחִינַת (מגילה ז): **"אֶסְתֵּר בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ",** שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רַגְלִין' (עֵין בְּפָנִים אוֹת ח).

כִּי ה'רַגְלִין' הֵם "אֶפִּיקֵי מַיִם" (תהלים מב, ב),
כִּי הֵם בְּחִינַת (ויקרא כג, מ): **"עֶרְבֵי נַחַל."**

כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (ספח נג): **"רַגְלוֹהֵי דְבַר-נֶשֶׁת אֲנֹן עֶרְבִין לָהּ."**

"עֶרְבִין" - זֶה בְּחִינַת **"עֶרְבֵי נַחַל"**.

"אֶפִּיקֵי מַיִם" - הֵינֵנו בְּחִינַת 'מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר', בְּחִינַת 'יָדִים וְרַגְלִים', בְּחִינַת 'הַמְחֵאת-כַּף וְרַקוּדִין'.

"וְאֲנַחָה בְּרִישָׁה דְרַמְחָא". "רַמ"ח (בְּמִדְבַר כה, ז), דָּא רוּחַ מ"ם" (זֶהר פְּנִחָם רלז), שֶׁהוּא **"מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ"** (יחזקאל לו, ט).

כִּי ה'מ"ם' - הִיא אַרְבַּע רוּחוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'רוּחַ הַצְּדִיק' 'דְּנֻשָׁב בְּיַדִּין וְרַגְלִין' (תְּקוּנַת-זֶהר נג).

וְרֹאשׁ הַרְמַח' - הוּא ה'צְדִיק', **"כִּי מִמֵּנו תּוֹצְאוֹת הַרוּחַ"** (לְשׁוֹן הַפְּסוּק בְּמִשְׁלֵי ד, כג - עֵין ח"א תוֹרָה ח), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּמִדְבַר כז, יח): **"אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ."**

"וְאֶפְקִינָהוּ, וְאַחֲרָה אַחֲרוּכֵי" - אַחֲרָה, לְשׁוֹן 'חַיִּים וְאֲרִיכוֹת-יָמִים', כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (ערוובין גד: על מְשָׁלֵי יב, כז): **"לֹא יִחַרְךָ רַמְיָה צִידוֹ" - "לֹא יִחִיָּה וְלֹא יֵאָרֶיךָ."** וְהֵינֵנו: **"וְאִיחֲרָה אִיחֲרוּכֵי",** לְשׁוֹן 'חַיִּים וְאֲרִיכוֹת-יָמִים'.

כִּי עַל-יַדֵּי בְּטוּל הַצְּאֹנָה, הֵינֵנו הָעֲבוּדָה-זָרָה' - עַל-יַדֵּי-זָרָה ה'חֲכֵמָה' עַל תְּקוּנָה כְּנ"ל. וְעַל-יַדֵּי 'חֲכֵמָה' - יִחִיָּה וְיֵאָרֶיךָ יָמִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קהלת ז, יב): **"הַחֲכָמָה תִּחְיֶה" וְכו'.**

"אָמַר לִי: אֲצִית לָהּ, וְשָׁמַעַת דְּאֲמַרִּין: מִשָּׁה וְתוֹרַתוֹ אָמַת" - שֶׁהֵן מוֹדִין עַל הָאֲמַת.

כִּי כְּשֶׁמֶתְקַרַב אֶת-עַצְמוֹ לְצְדִיקִים כְּדֵי לְקַבֵּל מֵהֶם ה'רוּחַ' כְּנ"ל - עַל-יַדֵּי-זָרָה נִשְׁפָּר הַצְּאֹנָה וְהָעֲבוּדָה-זָרָה; וְאִז מְכִירִין אֶפְלוֹ אֵלּוֹ שֶׁהֵם מְסַטְרָא-דְּמוֹתָא, אֶת גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךְ שְׁמוֹ.

"וְאָמַר לִי: כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹמִין מְהַדְרָא לָהּ גִּיתָנָם לְהַבָּא, וְאֲמַרִּי הִכִּי:"

משה ותורתו אמת". פרש רבנו שמואל:
"בכל ראש-חדש".

כי כל דבר יש לו 'שרש', ו'שרש התשובה'
הוא 'ראש-חדש', כי "בראש-חדש
אמר הקדוש-ברוך-הוא, הביאו עלי
כפרה" (שבעות ט. חולין ס:). וזה בחינת
'תשובה'.

וה'תשובה הזאת' נשתלשלה בכל
הנבראים ב'ראש-חדש',
ובשביל-זה גם קרח ועדתו מכרחים לאיזה
חרטה בראש-חדש.

אבל התשובה אינה מועיל להם, כי עקר
התשובה היא רק בעולם-הזה, כי
(עבודה-זרה ג): "מי שטרח בערב-שבת וכו'
[יאכל בשבת. ומי שלא טרח בערב-שבת, מהיכן יאכל
בשבת].

ונמצא: בודאי לא נפטרין בזה ההודאה
שהן מתחרטין ומודין, מ'דין
גיהנום', ועליכן מהדרא להו 'גיהנום'
להכא, כי אין נפטרין בזה.

ואה-על-פייכן אין גיהנום בראש-חדש
כמו בשאר ימים (זהר
תרומה קנ:). וה'גיהנום של ראש-חדש' - אינו
אלא ה'חרטה', שמתחרטים ומודים
ומתבישין, זה בעצמו 'גיהנום' שלהם.

וזהו דדיק: "מהדרא להו גיהנום להכא"
- דהיגו: מה שמהדרא להו להכא,
שחוזרים ומודים, הוא ה'גיהנום' שלהם.

לא.

(שיח-שרפיי-קדש החדש ח"ב תיג)

בעת המחלקת הגדולה, נענה פעם
מוהרנ"ת ז"ל לאנשי-שלומו: "מה
יש לנו לפחד מן המתנגדים, כאן יושב אחד

עמנו, ששומע את הברז (שיוצא בכל מוצאי-
שבת-קדש. זהר ויחי רלז:): "ישונו רשעים
לשאולה!" (תהלים ט, יח).

וכוננתו היתה: על רבי יודל תלמיד רבנו
ז"ל, שישוב אז ביניהם.

- תקון פגם קרח -

לב.

(חיי-מוהר"ן צ)

"בפורים נודע לי נפלאות". ענה רבנו ז"ל
ואמר: "אורייתא שמא דקדשא-
בריך-הוא, סתום ונליא" (זהר אחרי עג. עה.).
בתחלה התורה מגלית פנים אל האדם,
ואחר-כך נסתרת.

ומי שהוא "בעל נפש" (משלי כג. ב) - הוא
מסבב ומחזר אחריה, ומזכר נפשו
עליה, ויש לו געגועים גדולים והשתוקקות
נמרץ במסירת-נפש, עד שזוכה שתתגלה
התורה אליו וכו'.

והענין של 'פורים' שנתגלה אז - היה
סתום ונעלם מכל העולמות, רק
בעולמות עליונים שהם רחוקים מאד מאד,
רק שם יודעים זאת.

כי עבודה שלי בפורים היה: לתקן פגם
קרח. וכשנתגלה לי זאת, היה רחוק
בעיני מאד, מה סמיכות יש לפורים עם
קרח, עד שעזר לי השם-יתברך וכו' כי יש
דברים סתומים מאד בהתורה-הקדושה.

ונתגלה לי: "שאותיות 'פורים' הם
ראשי-תבות (ויקרא יג. מ"מא):
"ו'אם מ'פאת פ'ניו י'מרט ר'אשו ק'רח'
הוא" - בחינת 'קר"ח"!

אחר־כֵּן אָמַר: "שָׁלֵא הֲיָה יָכוֹל לִישָׁן כָּל אוֹתָהּ הַלַּיְלָה שְׁסָפֵר זֹאת, מִחֲמַת שֶׁהִיא מִצְטַעַר עַל שִׁגְלוֹתָ זֹאת!"

וְאָמַר: "שִׁנְחַמְתוּ הִיָּתָה, כִּי עֲדִין לֹא גָלָה כָּלֵל. גַּם בְּאֵמַת: אֵין כְּתוּב בְּךָ בַּתּוֹרָה, וְכָן בְּךָ בְּתִיב (שם פסוק מא): "וְאִם מִפְּאֵת פָּנָיו יִמְרַט רֹאשׁוֹ גִבַּח הוּא", וְכָן מִקֶּדֶם כְּתוּב (שם פסוק מ): "וְאִישׁ כִּי יִמְרַט רֹאשׁוֹ קִרַּח הוּא!"

וְהַדְּבָרִים סְתוּמִים וְנִעְלָמִים מְאֹד, אֲשֶׁרֵי הַמַּחֲכָה לְבִיאַת־הַגּוֹאֵל, אֲזִי שִׁיגוֹ שִׁיחַתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

(עין באורי מוהרנ"ת ז"ל בזה: ב'לקוטי־ה'הלכות', נטילת־יָדַים לְסַעֲדָה ו, ר"ז; שְׁבַת ה, יא; עֶרְלָה ה, יט).

"ולא יהיה נקרח ונעדתו" (במדבר יז, ה)

"אמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר: "ולא יהיה נקרח ונעדתו". (סנהדרין מ).

לג.

(ספר־המדות, מריבה צג)

הַמַּחֲזִיק בַּמַּחֲלֻקָּת, עוֹבֵר בְּלֹאוֹ (תרב מטשעהרין ז"ל צגו להגמרא סנהדרין ה"ל). וְרֹאשׁוֹ לְהַצְטַרֵּעַ (שם).

לד.

(ח"א עה; לקוטי־עצות 'מחלוקת־ומריבה' בד)

מִדַּת הַנִּצְחָוֹן וְהַמַּחֲלֻקוֹת וּמִלְחָמָה, נִמְשָׁךְ מֵהַדְּמִים שֶׁעֲדִין לֹא עָבַד בָּהֶם אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

כִּי צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִסְתַּכֵּל: שִׁיעֵבַד אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, בְּכָל הַטְּפִי דְמִים' שֶׁנִּמְצָאִים בוֹ. דְהֵינּוּ: שִׁיבְרֵי הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה וְתַפְלָה, עַד שֶׁיִּהְיוּ נִעְשִׂים מִכָּל הַדְּמִים' - דְּבוּרִים שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה'.

וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְשָׁלוֹם, וַיִּבְטַל כָּל מִדַּת הַנִּצְחָוֹן וּמַחֲלֻקוֹת'.

לה.

(שיחות־הר"ן עז)

כָּל הָעוֹלָם מְלֵא מַחֲלֻקוֹת. הֵן בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְכֵן בְּכָל עִיר וְעִיר. וְכֵן בְּכָל בַּיִת וּבַיִת, בֵּין הַשְּׂכֵנִים, וּבֵין כָּל אֶחָד עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי־בֵיתוֹ וּמִשְׁרָתוֹ וּבְנָיו.

וְאֵין מִי שִׁישִׂים עַל לְבוֹ הַתְּכַלִּית: "שֶׁבְכָל יוֹם וַיּוֹם הָאָדָם מֵת, כִּי הַיּוֹם שֶׁעָבַר לֹא יִהְיֶה עוֹד, וּבְכָל יוֹם הוּא מֵתֻקָּרַב לְמִיתָה!"

וְלְקוּטֵי־עֲצוֹת, מַחֲלֻקַּת־וּמְרִיבָה לּוֹ: וְאִיךָ יֵשׁ לוֹ פְּנָאִי לְבַלּוֹת זְמַן עַל מַחֲלֻקָּת. עַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא 'בְּרִידַעַת' - צָרִיךְ לָשִׂים לֵב לָזֶה, וְיִמְשִׁיךְ עַל־עֲצוּמוֹ 'אַרְיִכוֹת־אֲפִים', וְלֹא יֵאבֵד יָמָיו עַל־יְדֵי מַחֲלֻקַּת קִטְנָה אוֹ גְדוּלָּה, וְכִי יַעֲצֹר רוּחוֹ וְכַעֲסוֹ, וַיִּהְיֶה לוֹ שָׁלוֹם עִם הַכָּל.

וְדַע: שֶׁהַכָּל אֶחָד - שֶׁהַמַּחֲלֻקָּת שֶׁבְּפִרְטוּת בֵּין אִישׁ וּבֵיתוֹ וְכִיּוֹצֵא בְּנִ"ל, הוּא גַם־כֵּן מִפְּשֵׁי הַמַּחֲלֻקָּת שֶׁבֵּין הַמְּלָכִים וְהָאֲמוֹת.

כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, הוּא בַּחֲנִינָת אִמּוֹ מִיַּחֲדָת, וְהֵם מֵתַגְּרִין זֶה עִם זֶה, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ מְלַחְמוֹת בֵּין הָאֲמוֹת.

וְגַם אֲפֶשֶׁר לְהַפִּיר כָּל אֶחָד, מֵאִיזָה בַּחֲנִינָה שֶׁל אִמּוֹ הוּא, כִּי יְדוּעַ מִדוֹת הָאֲמוֹת, שֶׁזֶה כְּעֵסֶן וְרוֹצֵחַ וְכִיּוֹצֵא. וְכְמוֹ כֵּן יָכוֹלִין לְמַצֵּא בְּפִרְטוּת בְּבִנְיַת־הַבַּיִת.

וְאִפְלוּ אִם אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵחַ לְרִיב, וְרוֹצֵחַ לִישֵׁב בְּהַשְּׁקֵט וְשִׁלּוּחַ - עִם־כָּל־זֶה הוּא מְכַרַּח לְהִיזוֹת גַּם־כֵּן בַּתּוֹרָה הַמַּחֲלֻקָּת וְהַמְּלַחְמוֹת.

כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא בֵּין הַמְּלַחְמוֹת שֶׁבֵּין הַמְּלָכִים וְהָאֲמוֹת - שֶׁנִּמְצָא לְפַעְמִים

שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּעוֹלָם כָּמוֹ שִׁכְתוּב (ישעיה יא, ט):
 "לֹא יָרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ" וכו'.

לו.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, י)

שְׁמַעְתִּי וְהִבְנֵתִי מִפִּיּוֹ הַקְּדוֹשׁ זְכַרְצְדִּיק־
 לְבָרָכָה, שָׁאָמַר: "שָׁזָה יִצְרָה־הָרַע
 גָּדוֹל אֲצֵל בְּמַה בְּנֵי אָדָם, וּבִפְרֹט הַגְּדוֹלִים
 בְּמַעֲלָה - שֶׁבְשִׁבִיל דְּבַר אֶחָד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם
 שֶׁהוּא מִצְוָה, הֵם מִפְקִירִים הַכֹּל, וּבָאִים
 עַל-יְדֵי-זֶה לִיְדֵי קַלְקוּלִים רַבִּים, וּבִפְרֹט
 כְּשֶׁבָאִים עַל-יְדֵי-זֶה לִיְדֵי מַחְלָקֹת!"

וּכְשֶׁתַּעֲיִן בְּכֹל הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁהָיָה בֵּין
 הַצְּדִיקִים בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר - הַכֹּל
 הָיָה בְּבַחֲינָה זֹאת, שֶׁהִבְעֵל-דְּבַר הַטְּעָה אוֹתָם:
 כְּאִלּוּ שֶׁכִּנְגְדוּ פּוֹגֵם הַרְבֵּה, וּמִצְוָה לְמִסַּד נֶפֶשׁ
 לְרַדְפוֹ וְכו'.

וּבָאִמָּת שָׁגוּ בָּזָה מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי
 הַמַּחְלָקֹת וְהַכַּעַס, אִי-אֶפְשָׁר
 לְתַקֵּן בְּשׁוּם אִפְן.

רַק צְרִיכִין לְהַתְּיָשֵׁב הַרְבֵּה, אִיךָ לְהַתְּנַהֵג
 בָּזָה. וְהַעֲקָר לְבַקֵּשׁ מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ:
 "שִׁינַחְהוּ בְּדַרְדְּרֵי-הָאִמָּת!" - וּלְהַתְּיָשֵׁב עֲצָמוֹ
 הַרְבֵּה: "אִם יֵשׁ לוֹ כַּח לְרַדְפוֹ!"

וְאוֹלֵי כְּוִנָּתוֹ שֶׁל הַשָּׁנִי לְשָׁמַיִם, רַק שְׂאִי-
 אֶפְשָׁר לְהַבִּין דְּבָרָיו, וְגַם אָמְרוּ עָלָיו
 הַרְבֵּה שְׁקָרִים וּכְזָבִים, בְּחִינַת (תהלים סט, ה):
 "אֲשֶׁר לֹא גִזְלָתִי אֲזִי אָשִׁיב". וַיֵּשׁ בָּזָה הַרְבֵּה
 לְדַבֵּר.

לו.

(שיח-טרפיק-קדש החדש ח"ב תמד)

מִזְהַרְנַת ז"ל אָמַר: "שְׁכּוֹאֵב לוֹ
 הַמַּחְלָקֹת מִבְּפָנַיִם, יוֹתֵר
 מֵאֲשֶׁר זֶה שֶׁמִּבְּחוּץ!"

אִיזָה אִמָּה שְׂרוּצָה לִישָׁב בְּשִׁלּוּה וְאִין רוּצָה
 שׁוּם מַלְחָמָה, אֲדַרְבָּא הֵיְתָה מְרַצָּה
 לְהַשְׁתַּחֲוּוֹת לְחֻבְרֵי בְּמַה פְּעָמִים - עִם-כָּל-זֶה
 חוֹטְפִין אוֹתָהּ גַּם-כֵּן עַל-פְּרָחָה בְּתוֹךְ
 הַמַּלְחָמָה, שָׁזָה אוֹמֵר שִׁיְהִיָּה מִצְדוֹ, וְזֶה
 לְהַפְּדֵי, עַד שֶׁנִּלְחָמִין עִמּוֹ גַּם-כֵּן.

כְּמוֹ-כֵּן מִמֶּשׁ נִמְצָא בְּפִרְטִיּוֹת בְּמַלְחָמוֹת
 הַבַּיִת הַזֶּה - כִּי הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ
 הוּא 'עוֹלָם קָטָן', וְנִכְלָל בּוֹ כֹּל הָעוֹלָם
 וּמְלוֹאוֹ. מִכָּל-שֶׁכֵּן הָאָדָם וּבֵיתוֹ, שֶׁנִּכְלָלִין
 בָּהֶם כֹּל הָאֲמוּנוֹת, וְנִלְחָמִין וּמִתְגַּרְרִין זֶה בְּזֶה
 כַּנֶּ"ל.

וְעַל-כֵּן לְפַעְמִים כְּשֶׁאֶחָד יוֹשֵׁב לְבַדּוֹ
 בַּיַּעַר - יָכוֹל לְהִיּוֹת שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה
 מְשָׁנָע. וְזֶה נַעֲשֶׂה, מִחֲמַת שֶׁהוּא לְבַדּוֹ
 וְנִכְלָלִין בּוֹ לְבַד כֹּל הָאֲמוּנוֹת, וְהֵם מִתְגַּרְרִין זֶה
 בְּזֶה, וְהוּא מְכַרַח לְהַשְׁתַּנּוֹת בְּכֹל פַּעַם
 לְבַחֲינַת אִמָּה אַחֶרֶת, כְּפִי הַתְּגַבְּרוֹת אִמָּה עַל
 אִמָּה שֶׁהֵם כֻּלָּם נִכְלָלִין בּוֹ לְבַדּוֹ.

וּמִחֲמַת-זֶה יָכוֹל לְהַשְׁתַּגֵּעַ לְגַמְרֵי, מִחֲמַת
 הַתְּהַפְּכוֹת הַדַּעוֹת שָׁבוּ, עַל-
 יְדֵי הַתְּגַרְרוֹת הָאֲמוּנוֹת שֶׁנִּכְלָלִין בּוֹ לְבַדּוֹ כַּנֶּ"ל.

אָבֵל כְּשֶׁהוּא בִּישׁוּב בֵּין אֲנָשִׁים - יֵשׁ
 מְקוֹם לְהַמְלַחְמָה, לְהַתְּפַשֵּׁט בְּכֹל
 אֶחָד מִהַבְּנֵי-בֵית אוֹ בֵּין הַשְּׂכָנִים, כַּנֶּ"ל.

הַמַּחְלָקֹת שֶׁבַּבֵּית הַצְּדִיק - הוּא גַּם-כֵּן
 בְּחִינַת 'מַלְחָמוֹת הָאֲמוּנוֹת' כַּנֶּ"ל.
 גַּם נִכְלָלִין שָׁם בְּחִינַת 'מַלְחָמוֹת הַשְּׂבָטִים'
 שֶׁהֵיוּ נִלְחָמִין זֶה עַל זֶה, 'אֶפְרַיִם' עַל 'יְהוּדָה'
 וְכוּצָא.

וּכְשֶׁיָּבוֹא מְשִׁיחַ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ - אֲזִי
 יִתְבַטֵּל כֹּל מִיְדֵי מַחְלָקֹת וַיְהִיָּה

לח.

(טיח-שרפי-קדש החדש ח"ג ג)

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: "אִיךָ בֵּין דָּן יַעֲדוּן אֵינְנֵם לְכַפֵּי־זְכוּת, חוּץ א' בְּעַל־מַחְלֶקֶת! - "אֲנִי דָן אֶת כָּל אֶחָד לְכַפֵּי־זְכוּת, חוּץ מ' בְּעַל־מַחְלֶקֶת!"

לט.

(טיח-שרפי-קדש החדש ח"ג ג)

מִתְּבַי רַבִּי אֶהְרֹן לֵיב צִיגְלֵמָן ז"ל

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר: "עַר וְוַאֲלֵט בַּעֲסַעַר צוּבְרָאָן בְּלֵי סַפִּין, כַּמָּה בִּילְקַעַס, וְלֹא שְׂיַבָּא פַעַם־אַחַת בְּקַפִּידָא וּמַחְלֶקֶת חֲסִי־וְשְׁלוֹם!"

[הִיךָ עֲדִיף לוֹ לְבַצֵּעַ לֹא סַפִּין, כַּמָּה חֲלוֹת קְלוּעוֹת, וְלֹא לְבֹא פַעַם־אַחַת לִידֵי קַפִּידָא וּמַחְלֶקֶת חֲסִי־וְשְׁלוֹם].

מ.

(טיח-שרפי-קדש החדש ח"ג ז)

מִזְהַרְנֵ"ת ז"ל אָמַר: "אֵינִי סוֹבֵל כָּל־כָּל וְכָל־כָּל שׁוֹם מַחְלֶקֶת; אִף אִם רוּאָה אֲנִי שְׁנֵי סַבְלִים אוֹ בְּעַל־עַגְלוֹת הַמַּתְקוּטְטִים בִּינֵיהֶם - דּוֹקֵר הַדָּבָר בְּלִבִּי!"

[אז איך זעה צוויי טרעגעערס אָדער בְּעַל־עַגְלוֹת, קרייגן זיך - שְׁטַעַכְט דָאָס מִיר אִין הַאַרְצָן].

מא.

(ספר המדות, עניני 'מחלקת')

[א] הַמַּחְלֶקֶת, זֶה סִמְּן רַע לְבָנִים. וְ'שְׁלוֹם' זֶה סִמְּן טוֹב לְבָנִים (בְּנִים קו).

[ב] עַל־יְדֵי הַמַּחְלֶקֶת, אִין הַדַּעַת מִישָׁבֶת (דַּעַת ז).

[ג] עַל־יְדֵי הַמַּחְלֶקֶת, בָּאִים הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה־זָרָה. גַּם בֵּית שֵׁישׁ בּוֹ מַחְלֶקֶת, יִהְיֶה 'בֵּית עֲבוּדָה־זָרָה' (הַרְהוּרִים ל).

[ד] כְּשֶׁרוּצִים לְנִשָּׂא אִיזָה צַדִּיק וּלְפָרַסְם אוֹתוֹ, אִזִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹלַח מַחְלֶקֶת בֵּין הַרְשָׁעִים (הַתְּנַשְׂאוֹת ט).

[ה] מִתָּר לֹמֵר לְשׁוֹן־הָרַע עַל בַּעַל הַמַּחְלֶקֶת (לְשׁוֹן־הָרַע יד).

[ו] מְרִיבָה בָּא לְאָדָם, כְּשֶׁבָּא לְאָדָם אִיזָהוּ מַצּוּה, וְהוּא מְשַׁלְּחָה וְאִינוּ מְקַיְמָה (מְרִיבָה יד).

[ז] לְפַעֲמִים, ה'מְקוֹם' גוֹרֵם מְרִיבָה לְאָדָם (מְרִיבָה טז).

[ח] מִי שֶׁמַּגִּיד רִיבּוֹ לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, רוּאָה נִקְמָתוֹ בְּשׁוֹנְאָיו (מְרִיבָה כו).

[ט] עַל־יְדֵי הַמַּחְלֶקֶת, בָּא דְלוֹת (מְרִיבָה כז).

[י] מִי שֶׁחוֹלֵק עִם שְׂכֵנָיו, לְסוּף שְׂיִהְיֶה לְעַג לְאוֹיְבָיו (מְרִיבָה כח).

[יא] מִי שֶׁהוּא טוֹב וְיִשָּׁר מְנַעֲרָיו, עַל־יְדֵי־זֶה כְּשֵׁישׁ לוֹ אִיזָה מַחְלֶקֶת, יִתְנַדְּבוּ לְבָם שֶׁל הַרְבֵּה בְּנֵי־אָדָם, וְיִתְחַבְּרוּ אֵלָיו לְעֹזֵר לוֹ (מְרִיבָה לא).

[יב] מִי שֶׁמְסִית וּמוֹנֵעַ אֶת חֲבֵרוֹ מִדְּרֹךְ הַטוֹב, אִינוּ יָכוֹל לְקוֹם נֶגֶד אוֹיְבָיו בְּשַׁעַת מְרִיבָה וּמְלַחְמָה (מְרִיבָה לב).

[יג] הַבַּעַל־מַחְלֶקֶת, בִּידוּעַ שֶׁהוּא אוֹהֵב פֶּשַׁע (מְרִיבָה לד).

[יד] מִי שֶׁהוּא עֲצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוֹכֵל אוֹתוֹ שׁוֹם אָדָם (מְרִיבָה לה).

[טו] כְּשֵׁישׁ לְאָדָם שׁוֹנְאִים, וְאַחֲרֵי־כֵן קָם עָלָיו אִישׁ אֶחָד מֵרַעִיו וְאַנְשָׁיו גַּם הוּא לְחַלֵּק עָלָיו, הוּא סִמְּן שֶׁהַבַּעַל־מַחְלֶקֶת שָׁלוֹ יִהְיֶה נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים (מְרִיבָה נג).

[טז] לְמַחְלֶקֶת, יִלְמַד מִסַּכַּת סָפָה (מְרִיבָה נז).

וּלְפַעֲמִים גּוֹרֵם מִיתוֹת הַסּוּשָׁלוּם (מְרִיבָה ח"ב י; מְפָרְסָם ג - וְעִינָן לְקוּסְטֵי-מִזְהָרָן ח"ב כ מה ששייך לזה).

[לט] לְפַעֲמִים מְקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם גּוֹרֵם לוֹ מְרִיבוֹת, כְּמוֹ שֶׁאֵין שׂוֹאֲלִין בְּשָׁלוֹם חֲבֵרוֹ בְּמִקְוֵם הַטְּנֵפֶת (מְרִיבָה ח"ב יב).

[מ] עַל-יְדֵי הַצַּעַר וְהַעֲצָבוֹת, בָּא מְרִיבָה בְּעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה, בָּא שָׁלוֹם בְּעוֹלָם (מְרִיבָה ח"ב יג; עֲצָבוֹת ח"ב ג).

[מא] סָגְלָה לְהַנְצִיל מִשׁוֹנְאִים, הֵן שׁוֹנְאִים שֶׁל מַחְלָקָת, הֵן שׁוֹנְאִים שֶׁבְּדַרְךְ, שְׂמַתִּירָא יִמָּהם - לוֹמֵר כָּל הַטְּעָמִים שֶׁבַּתּוֹרָה, דְּהֵינּוּ: "פִּשְׁטָא מִנַּח זְרָקָא" וְכו' (מְרִיבָה ח"ב כד).

[מב] יֵשׁ מְפָרְסָמִים, שֶׁעָקַר הַפְּרוֹסִים שֶׁלָּהֶם נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַמַּחְלָקָת (מְפָרְסָם א).

[מג] הַנְּסִיּוֹן, הוּא בְּשִׁבִיל לְגִדּוֹל וּלְפָרְסָם אֶת הָאָדָם (מְפָרְסָם ב).

[מד] עַל-יְדֵי מַחְלָקָת, בָּא לִיְדֵי פְגַם-הַבְּרִית (נְאוּף לא).

[מה] עַל-יְדֵי עֲנוּהָ, נִתְבַטַּל הַמַּחְלָקָת וְהִיסוּרִין (עֲנוּהָ יב).

[מו] מִי שֶׁמַּחְזִיר אֶת הָעַם בְּתַשׁוּבָה, בְּזִכּוֹתוֹ אֵין פֶּחַד וּמַחְלָקָת בְּעוֹלָם (תַּשׁוּבָה לד).

[מז] אַל תִּתְפַּלֵּל בְּבֵית שְׁבָנָה בְּעַל-מַחְלָקָת (תְּפִלָּה לב).

(א) 'חֹתֶם הַפְּנִימִי' שֶׁל ה'רְגֵלִין' - בְּחִינַת 'מוֹכִיחֵי-הַדּוֹר' שֶׁהוֹלְכִים לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל.

(ב) 'חֹתֶם' שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִזֶּה ה'חֹתֶם', הֵינּוּ: 'חֹתֶם הַחִיצוֹן' שֶׁל ה'יְדִים', בְּחִינּוֹת 'יְדִים' הַמְּקַבְּלִים 'מוֹסָר' מֵאֵלֹהֵי ה'מוֹכִיחִים', בְּחִינּוֹת (אֵיּוֹב לו, ז): "בֵּיד כָּל אָדָם יִחְתּוֹם".

וְה'יְדִים' - זֶה בְּחִינַת 'אֱמוּנָה', שֶׁנִּתְקַבַּל בָּהּ ה'מוֹסָר', בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת ט, לה; בַּמִּדְבָּר יז, ה; כז, כג): "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה", בְּחִינַת (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יַדְיוֹ אֱמוּנָה".

מג.

(ח"א נו, ט)

ה'יְדִים' - הֵן בְּבְחִינַת 'שָׁמַיִם', וְשֵׁם כָּל ה'דְּבוּרִים', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיט, פט): "לְעוֹלָם ה' דְּבַרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם" - נִמְצָא: שֶׁמְקַבְּלִין ה'דְּבוּרִים' מֵה'יְדִים'.

וְזֶה בְּחִינַת: "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד", הַנֶּאֱמָר בְּמֹשֶׁה (שְׁמוֹת ט, לה; בַּמִּדְבָּר יז, ה; כז, כג), וּבִשְׂאֵר נְבִיאִים - כִּי שֵׁם כָּל ה'דְּבוּרִים', וּמִשָּׁם מְקַבְּלִין אוֹתָם (עֵינָן בְּפָנִים).

"וַתַּעֲצֹר הַמַּגְפָּה" (בַּמִּדְבָּר יז, יג) - עֲנִינִי מַגְפָּה'

מד.

(ח"א ריג)

דַּע: שֵׁישׁ 'שָׁם', שֶׁכִּשְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְהַסְתִּיר הָאָדָם מִן הַבַּעַל-דְּבַר, לְהַצִּילוֹ מִמּוֹת שֶׁנִּגְזַר עָלָיו - אֲזִי מַסְתִּיר וּמְכַסֶּה אוֹתוֹ בְּזֶה הַשָּׁם.

"כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּיַד מֹשֶׁה" (בַּמִּדְבָּר יז, ה)

מב.

(ח"א כב, א-ב)

יֵשׁ 'חֹתֶם', וַיֵּשׁ 'חֹתֶם' בְּתוֹךְ חֹתֶם'.

וְאִזִּי הִבְעַל-דָּבָר מְשׁוּטֵט וּמִחֻפֵּשׂ סְבִיבוֹת
זֶה הָאָדָם, לְבַקֵּשׁ לוֹ מָקוֹם שְׂיֻכָּל
לְהִכְנִס תַּחַת הַמִּסְתָּר וְהַמְכֶסֶה לְהִזְיָקוֹ. אֲדָ
תִּכְרַף בְּשִׂמְבִיט עָלָיו, נִסְתַּלַּק וְאִין לוֹ כַּח,
מִחֻמַּת זֶה הַשֵּׁם.

אָבֵל דַּע: שְׂכַשְׁחֵס-וְשָׁלוֹם מוֹצֵא מָקוֹם
לְכַנֵּס תַּחַת הַמִּסְתָּר וְהַמְכֶסֶה, אֲזִי
אֲדַרְבָּא מְקַבֵּל עוֹד הִבְעַל-דָּבָר יוֹתֵר כַּח מְזָה
הַשֵּׁם.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂכַתּוּב בְּזִהְרֵי-הַקְּדוֹשׁ (פְּנִיחָס
רלז): "שְׂרָאָה פִּינְחָס הַמַּ"ם שֶׁל מוֹת
מְשׁוּטֵט אֲזִי". הֵינּוּ: כִּי הַמַּ"ם, הִיא בְּחִינַת
הַסָּמ"ד-מ"ם הַמְשׁוּטֵט סְבִיב סְבִיב כַּנְ"ל.

וְדַע: שֶׁהַשֵּׁם הַנִּלְ - הוּא שֵׁם 'סֵא"ל',
וְיוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים לֵב ז): "אֲתָה
סִתֵּר לִי", מְרָאשֵׁי-תַבּוֹת.

וְהַמַּ"ם שֶׁל "מִצַּר תִּצְרֵנִי" (תְּהִלִּים שָׁם) -
הוּא בְּחִינַת הַמַּ"ם הַנִּלְ, בְּחִינַת
הַסָּמ"ד-מ"ם הַמְשׁוּטֵט סְבִיב הַמְכֶסֶה
וְהַמִּסְתָּר הַנִּלְ לְשִׁלְט עַל הָאָדָם.

וְאִם חֵס־וְשָׁלוֹם מוֹצֵא מָקוֹם לְשִׁלְט - אֲזִי
מְקַבֵּל יוֹתֵר כַּח מְזָה הַשֵּׁם, כִּי נִצְטָרַף
הַמַּ"ם לְהַשֵּׁם 'סֵא"ל' הַנִּלְ, וְנִעֲשֶׂה צְרוּף
שְׁמוֹ 'סֵמֵא"ל'.

עַל-כֵּן צְרִיף לְהַפְסִיק בֵּין תַּבּוֹת "אֲתָה
סִתֵּר לִי", לְתַבַּת "מִצַּר" - כְּדִי
שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת צְרוּף שְׁמוֹ חֵס־וְשָׁלוֹם וְכוּ'.

וְאִזִּי כְּשִׁשׁוּלְט עַל הָאָדָם חֵס־וְשָׁלוֹם,
וּמְקַבֵּל עוֹד כַּח מְזָה הַשֵּׁם כַּנְ"ל - אֲזִי
נִעֲשֶׂה מִהַשֵּׁם הַנִּלְ: "סִזְף אָדָם לְמוֹת"
(בְּרֻכּוֹת יז), שֶׁהוּא רְאשֵׁי-תַבּוֹת שֵׁם 'סֵא"ל'
הַנִּלְ.

אָבֵל כְּשִׂמְשִׁמְרִין עֲצָמָן בְּכַח הַשֵּׁם הַנִּלְ -
אֲזִי הוּא מְכֶסֶה וּמִסְתָּר, בְּחִינַת:
"אֲתָה סִתֵּר לִי", וְגַם "מִצַּר תִּצְרֵנִי"
וְתִשְׁמְרֵנִי.

מה.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, דַּעַת ח"ב ה; צְדָקָה ח"ב ה)

עַל-יְדֵי 'מִפְרָנְסֵי עֲנִיִּים' - נִצּוּלִין הַמּוֹךְ-
עַם מִן הַמְּגַפָּה בְּזֻכוֹתָם. גַּם
בְּזֻכוֹתָם: 'מַחֲיֵי-דְגָלּוֹת' קוֹדֵמִין לְמַחֲיֵי-
דְקַטְנוֹת'.

"שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת" (בַּמִּדְבָּר יז, יז)

מו.

(ח"א ט, ב)

וְדַע: "שִׁישׁ שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבָטִים, כְּנֶגֶד
שְׁנַיִם-עָשָׂר מִזְלוֹת" (שְׁמוֹת-רַבָּה טו, ו;
תַּקּוּנֵי-זִהְרֵי לו, נט).

"וְכָל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט - יֵשׁ לוֹ נִסְחָא מִיַּחְדָּת
וְשַׁעַר מִיַּחְדָּה, לְכַנֵּס דְרָף שָׁם
תְּפַלְתּוֹ" (שַׁעֲרֵי-הַכְּפֻנּוֹת, דְּרוֹשֵׁי עַל-יְנִידֵי-לְשַׁבַּח א).

וְכָל 'שֶׁבֶט', מְעוֹרֵר בְּתַפְלָתוֹ כַּח מִזְלוֹ
שְׂבָשְׁנַיִם-עָשָׂר מִזְלוֹת, וְהַמְזָל מְאִיר
לְמַטָּה, וּמְגַדֵּל הַצְּמַח וְשֹׁאֵר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים
אֵלָיו.

וְזֶה שֹׁאֵמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים קיח): "קִשְׁיִן
מְזוֹנְתֵינוּ כְּקַרְיַעַת יַם-סוּף. וְקִשְׁיָה
זְיוּגוֹ [כְּקַרְיַעַת יַם-סוּף]" וְכוּ' (סוּטָה ב).

"כִּי הַיַּם-סוּף נִקְרַע לְשְׁנַיִם-עָשָׂר קַרְעִים,
כְּנֶגֶד שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבָטִים" (פְּרָקִי-דְרַבֵּי
אֱלִיעֶזֶר מֵב; תַּקּוּנֵי-זִהְרֵי נח:).

וְ"בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלָתָם, גּוֹרְמִים זְיוּגָא
דְּקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתָהּ"

(זהר; פריי-עצ-חיים קריאת-שמע פ"ד; שער-הכוננות שבת, הקדמה; ועוד). ולפי הזיווג שגזרם ב'תפלתו', כן זוכה ל'זיווגו'.

וגם "ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים בתפלתם" (זהר ויקרא ז:). וכפי שמפרנס לאביו שבשמים ב'תפלתו', כן נותנין לו 'פרנסתו'.

וצריך לזה זכות גדול: שיזכה להעלות תפלתו, דרך שער השיך לשבטו.

וזה (ברכות ה:): "על תפילתי שתהא סמוך למטתי" - הינו: שיתפלל דרך שער המטה שלו.

כי יש "שנים-עשר מטות" (במדבר יז, יז), וכל אחד יש לו שער מיוחד - והתפלל: שלא תתרחק תפלתו מ'מטה' שלו.

וזה לשון 'מטה' - כי 'מטה' לשון זיווג, כמאמר הסמוך: "על מטתי שתהא נתונה" וכו', ו'מטה' הוא בחינת 'זיווג'.

גם 'מטה' היא בחינת 'פרנסה', כמו שכתוב (ויקרא כו, כו): "בשברי לכם מטה להם", כי "שנים-עשר מטות" גזרמין זיווג ומפרנסין, "קשה זיווגן" ו"קשין מזונותיו" וכו'.

"פרח מטה אהרן לבית לוי" (במדבר יז, כג)

מז.

(ח"ב ד, ד-יא)

צריך לקבל החסד בהדרגה, כי רב החסד אי-אפשר לקבל, כי היו בטלים במציאות מחמת רב החסד'.

כי "אין יכולין לקבל רב טובה" (תענית כג), וצריך לעשות כלי וצנור, לקבל על-ידו ה'חסד'. וזה נעשה על-ידי 'יראה', שנעשה חקיקה וצנור לקבל על ידו החסד.

וזה בחינת (במדבר יז, כג): "והנה פרח מטה אהרן לבית לוי" - הינו: שה'חסד', בחינת 'אהרן' - צריך לקבלו על-ידי ה'פלי', שהוא בחינת 'יראה', "סטרא דלוי" (זהר קרח קעז: ועוד).

וזה גם-כן בחינת "פרחו" (בבא-בבא עד:)] שה'צפורים', שהם בחינת נפשות ישראל מבני עמנו שטעו ונתבלבלו אחרי 'חכמי-הטבע' שהטילו ספק ברצון וכו' - עכשו 'פרחו להו' ויצאו לשלום, על-ידי ה'אבן טוב', בחינת ה'רצון' שנתגלה עתה], בחינת: "והנה פרח מטה אהרן לבית לוי".

הינו: בחינת השפעת החסד על-ידי ה'יראה', שנעשה על-ידי 'התגלות-הרצון'.

[נ"ב. נראה לפרש בפשטות: על-ידי 'מחלקת קרח ועדתו', נתבלבלו בני-ישראל מאמונתם ברצון השם אשר בחר בצדיקיו צדיקי-האמת ורצה בדבריהם וכו' - על-ידי שהטילו ספק ב'אמונת-הרצון' וכו', ובמשה רבנו שהוא 'שרש-הרצון', כמבאר שם.]

ועל-ידי ש"פרח מטה אהרן" וכו' - נתחזקו בני-ישראל באמונת-הרצון. ואזי 'פרחו להו' בני-ישראל לשלום מ'חכמי-הטבע' האלו; ונשפע ה'חסד', הינו: שנתגלה בחינת 'אהרן-חסד', על-ידי "לבית לוי", שהוא המטה של 'שבט לוי', בחינת 'יראה' - שהוא הפלי לקבל ה'חסד'.

"וְאֵנִי הִנֵּה לִקְחָתִי אֶת אֲחִיכֶם הַלְוִיִּם,
מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר יח, ו)

מח.

(חיי-מוהר"ן שצה)

'יעקב' למד עם כל בניו דרכי האמונה
הקדושה, כי היו כלם צדיקים.

אך אף-על-פי-כן חקר בדעתו למי למסר
כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו
ללוי, ולכלם מסר ראשי-פרקים.

ועל-כן 'שבט לוי' היו דבוקים וחזקים
בהאמונה הקדושה יותר
מכלם, ועל-כן "לא טעו בעגל" (שמות לב, כו);
יזמא סו: רש"י במדבר א, מט; במדבר-רבה א, יב), וגם
"לא היה עליהם שום עבודת מצרים"
(שמות-רבה ה, טז).

"ברית מלח עולם הוא" (במדבר יח, יט)

מט.

(ח"א ד, בסוף)

על-ידי קרבתו להצדיק שהוא 'ברית
מלח עולם" (במדבר יח, יט) - פולט
הדמים הרעים, העצבות והתאוות. [ענן
לקוטי-הלכות, דם א, י; מליחה א].

נ.

(ח"א כג, ב-ג)

ודע: שעל-ידי תקון ברית-קדש' - נצול
מ'פנים דסטרא-אחרא'. על-ידי דם
ברית' - נתתקן דם נדה', תאוות-מזון'.

כמו שכתוב (זכריה ט, יא): "גם בדם
בריתך" - על-ידי 'ברית'.

"שלחתי אסיריך מבור" (שם) - "בור, דא
טחול" (תקוני-זהר פה.), 'מרה'
שהורה', "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז).

כי 'ברית' - הוא בחינת 'מלח', הממתיק
מרירות ועצבון הפרנסה, פמובא בזהר
(ויחי רמא): "אלמלא מלחא לא הוי עלמא
יבלי למסבל מרירותא". וזהו (במדבר יח, יט):
"ברית מלח עולם הוא".

וזהו (ויקרא ב, יג): "אל תשבית מלח ברית
אלקיך" - כי על-ידי-זה נתקשר
ב'אלקות', ונתפרש מ'עבודת-אלילים' וכו'.

וזה (כתבות סו:): "מלח מזון חסר" - כי על-
ידי 'מלח' נתמעט אצלו 'תאוות'
מזון'.

וזהו (דברים לג, כז): "ויגרש מפניך אויב" -
מ'פניך-דקדושה'. "ויאמר השמד" -
הינו 'תאוות-מזון'.

כי כל ישראל נקראים 'צדיקים' על-שם
ה'ברית'. ובשביל-זה כש'מגרש'
מ'פניהם דקדושה' את ה'אויב', הוא מפיל
אותם האויבים, ב'פנים דסטרא-אחרא' -
הינו: "השמד".

נמצא: כל צדיק וצדיק, כשהקדוש-
ברוך-הוא רוצה לגרש אויביו של
צדיק - הוא מפיל את האויב ב'תאוות מזון'.

כי 'צדיק' הוא "ברית עולם" (תקוני-זהר
פה.). וזה האויב של צדיק שחולק על
צדיק, אין לו 'מלח' להמתיק מרירותו, כי
"מלח מזון חסר", כי עקר 'תאוות-מזון'
שנתמעט, אינו אלא על-ידי 'ברית'.

ובשביל-זה: 'זבולון' שהיה אוהב
ל'יששכר' - נאמר בו (דברים

לג, יח): "שִׂמְחָה זְבוּלוֹן". "שִׂמְחָה" - הַפָּדָה בְּעֵצְבוֹן".

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרָכוֹת ח. יבמות סג:): "מָצָא אוֹ מוֹצֵא".

כִּי ה'פִּרְנָסָה' הוּא בְּחִינַת 'אִשָּׁה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סנהדרין פא.): "הַיִּירֵד לְפִרְנָסַת חֲבֵרוֹ, כְּאִלּוּ בָּא עַל אִשְׁתּוֹ".

ו'פִּרְנָסָה' שֶׁהוּא "בְּעֵצְבוֹן" - הִיא בְּחִינַת (קהלת ז, כו): "מוֹצֵא אֲנִי מֵר מִמְּוֹת אֵת הָאִשָּׁה", בְּחִינַת "מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא" שֶׁצְרִיךְ לְהַמְתִּיקָה עַל־יְדֵי 'מְלַח', כְּנֶזֶר־לְעֵיל: "אֶלְמָלָא מְלַחָא, לָא הוּי יָכִיל עֲלָמָא לְמַסְבַּל מְרִירוֹתָא".

וְעַל־כֵּן לְהַפִּיךְ ב'פִּרְנָסָה' דְקַדְשָׁה, כְּתִיב (משלי יח, כב): "מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב". "טוֹב" - בְּחִינַת 'צְדִיק', בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח", שֶׁהוּא מִמְתִּיק 'מְרִירוֹתָא, הֵינּוּ: 'תְּאוֹת וְעֵצְבוֹן הַפִּרְנָסָה'.

[עין 'לקוטי־הלכות', נטילת־יָדַים לְסַעוּדָה ו, סא-סב; דם א, י; מליחה א; שתפין ד, א-ג].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, ב יִתְרוֹ תִקְצַב: הַעוֹלָם מְלֵא צַעֲקוֹת וְגִיחוֹת בְּלִי שַׁעוֹר, וְכֵלָם צוֹעֲקִים מְמוֹן, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד צוֹעֵק בְּקוֹלוֹת מְשֻׁנוֹת, כְּאִלּוּ לֹא חָסַר יוֹתֵר מִכָּל הַעוֹלָם, עַד שֶׁכִּמְעַט יוֹצֵאת נַפְשָׁם מֵעַמְק מְרִירוֹתָם. וְחִיּוֹתָם בְּנֶס, עַל־יְדֵי חִיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ בְּדַרְכִים נִפְלְאִים מ'בְּרִית מְלַח עוֹלָם', אֲשֶׁר "אֶלְמָלָא מְלַחָא, לָא הוּי יָכִיל עֲלָמָא לְסַבַּל".

וְצְרִיכִין לְזַכֵּר זֹאת הַיֵּטֵב - כִּי כָל מֵה שֶׁזוֹכְרִים זֹאת יוֹתֵר: "שֶׁעַקֵר הַחִיּוֹת מֵהַצְדִּיק יְסוּד עוֹלָם הַמְּמַתִּיק בְּכָל עַת מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא" - עַל־יְדֵי־זֶה מִמְשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹ 'חִיּוֹת־דְקַדְשָׁה' בְּיוֹתֵר, וּמְמַתִּיקִים מֵעֲצָמוֹ הַמְּרִירוֹת בְּהַמְתַּקוֹת יִתְרוֹת. כִּי בְּנִדְאִי: כָּל אֶחָד כְּפִי קְרוֹבוֹ לְהַצְדִּיק, וְכִפִּי אֲמוֹנָתוֹ בּוֹ, כְּמוֹ־כֵן נִמְתַּק מְרִירוֹתוֹ יוֹתֵר].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, א בַּמִּדְבָּר תִּקְצַב: וּמִמָּה תִרְאֶה וְתִבִּין מֵה הֵייתָ עוֹשֶׂה אִם לֹא הָיָה לָךְ לֶחַ כְּזֶה וְעֲצוֹת כְּאִלּוּ, אִיךְ הָיָה בְּלִתי אֲפָשֶׁר לְסַבַּל מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא.

וְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַלְשׁוֹן־הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁגָּלָה הוּא ז"ל בְּלִשׁוֹנוֹ־הַקְּדוֹשׁ (ח"א כג ה"ל): ש'הַמְּדַת־הַמְּמוֹן, הוּא 'מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא', 'מֵר מִמְּוֹת', וְהוּא נִמְשָׁךְ מ'פְּנֵם־הַבְּרִית', וְאִי־אֲפָשֶׁר לְהַמְתִּיקוֹ כִּי אִם עַל־יְדֵי "בְּרִית מְלַח עוֹלָם" שֶׁהוּא הַצְדִּיק־הָאֲמֵת.

תִּדַע וְתִאֲמִין: שֶׁכָּל הַעוֹלָם מְלֵא מְרִירוֹת יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, מֵה נָשִׁיב לְהַשֵּׁם אֲשֶׁר אָנוּ זוֹכִים לִידַע מֵהַצְדִּיק־הָאֲמֵת יְסוּד הַעוֹלָם, שֶׁהוּא מִמְתִּיק הַמְּרִירוֹת שֶׁל כָּל הַעוֹלָם בְּלוֹ. וּבְנִדְאִי הַחוֹסִים בְּצִלוֹ וּמִתְקַרְבִים אֵלָיו, נִמְתַּק מֵהֶם הַמְּרִירוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, ה מְצַרַע תִּקְצַד: וְדַע וְהִיאֲמוֹן: שֶׁמִּקְטָן שֶׁבִּקְטָנִים עַד גְּדוֹל שֶׁבְּגְדוֹלִים, בְּלֵם צְרִיכִין לְסַבַּל מְרִירוֹת גְּדוֹל בְּכָל יוֹם בְּזֶה הַעוֹלָם, כָּל אֶחָד לְפִי עֵרְכוֹ. אִךְ "אֶלְמָלָא מְלַחָא, לָא הוּי עֲלָמָא יָכוֹל לְמַסְבַּל מְרִירוֹתָא".

וְמֵה גְּדוֹלוֹ חֲסָדֵי הַשֵּׁם, שֶׁאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל הַצְדִּיק־הָאֲמֵת שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח עוֹלָם", שֶׁהוּא מִמְתִּיק הַמְּרִירוֹת שֶׁל כָּל הַעוֹלָם, וְהֵם מְשַׁלְּמִים לוֹ רְעָה תַּחַת טוֹבָה וְחוֹלְקִים עָלָיו, יְסַלַח לָהֶם הַשֵּׁם, וּבְרוּךְ־הַשֵּׁם שֶׁאָנוּ נִצְלָנוּ מִזֶּה.

גְּעוּזוֹאֲלָד! דוּ וַיִּיָּסֵט גְּאָרְנִישֵׁט נְוֵאָם ס'טוֹט זִיךְ אוֹיף דְּעֵר וְדַעֲלֵט [אָהָה! אִיךָ יוֹדַע כְּלַיִם מֵה שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם] וְכוּ'. וְהִרִי אָנוּ רוֹאִים: שֶׁכָּל מִי שֶׁרוֹדֵף בְּיוֹתֵר אַחַר הַעוֹלָם־הַזֶּה, חֵייוֹ מְרִים בְּיוֹתֵר.

וְאִם גַּם אַתָּם אֵינְכֶם נְקִיִּים לְגַמְרֵי מִתְאוֹזוֹת עוֹלָם הַזֶּה־וְהַבְּלִיּוֹ - עַל־כָּל־פְּנִיִם אַתָּם יוֹדְעִים הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב: שֶׁהַכֹּל הֶבֶל וְרִיק, וְאַתָּם יוֹדְעִים מֵהַצְדִּיק־הָאֲמֵת הַמְּמַתִּיק הַמְּרִירוֹת, וְכָל תְּקוּנָתְכֶם אֵלָיו, וְכָל מַגְמַת פְּגִיבָם לִילְךְ בְּדַרְכֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה נִצְלָתָם מִכַּפָּה וְכַמְּה מִיְנֵי מְרִירוֹת בְּלִי שַׁעוֹר בְּעוֹלָם־הַזֶּה וּבְעוֹלָם־הַבָּא].

[עֲלִים-לְתִרוּפָה, ב וַיְחִי תִקְצוֹ: וְכָל מִכְתָּבֶיךָ, בְּלֵם שֶׁפָּה אַחַת לָהֶם, צוֹעֲקִים בְּקוֹל מֵר עַל מְרִירוֹת עוֹלָם־הַזֶּה הַמְּלֵא יְגוֹנוֹת הַעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד, לֹא רָאִי זֶה כְּרָאִי זֶה, אֲבָל בְּלֵם סוֹבְלִים מְרִירוֹת גְּדוֹל. וְכָל מִינֵי מְרִירוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד בְּגוּף וְנַפְשׁ וּמְמוֹן, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִה'רַע־הַכּוֹלָל', שֶׁהוּא ה'תְּאוּה־הַכְּלָלִית', אֲשֶׁר עָלֶיךָ נֵאֱמָר: "וּמוֹצֵא אֲנִי מֵר מִמְּוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר הִיא מְצוּדִים" וְכוּ'.

אִךְ בְּזֶה בְּעֵצְמָךְ, יֵשׁ לָךְ וְלָנוּ לְשַׁמַּח - מֵאַחַר שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מ'מְלַחָא הַמְּמַתִּיק מְרִירוֹתָא דְעֵלְמָא', אֲשֶׁר עַל זֶה נֵאֱמָר: "אֶלְמָלָא מְלַחָא, לָא הוּי עֲלָמָא יָכוֹל לְמַסְבַּל מְרִירוֹתָא".

ואם אָמַנָם צר לָךְ מאד בני חביבי - עם-כִּלְיָהּ, בְּזַה לְבַד רְאוּי לָךְ לְהַחִיּוֹת אֶת-עַצְמְךָ, מֵה שְׁאַתָּה מְרַגֵּשׁ עַל-כֹּל-פְּנִיּוֹת הַמְּרִירוֹת, וּבִשְׂבִיל-זֶה אֶתָּה צוֹעֵק כָּל-כֹּף. וְזֶה בַּעֲצָמוֹ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַ"בְּרִית מְלַח עוֹלָם" הַמְּמַתִּיק הַמְּרִירוֹת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה בַּעֲצָמוֹ מְרַגֵּשִׁין הַמְּרִירוֹת בְּיוֹתֵר, כִּדְרָךְ כָּל הַרְפוּאוֹת שְׂמַתְלַבְּשִׁים בְּדַבְרִים מְרוֹרִים, שֶׁכְּשֶׁמִּנְחִין הַרְטִיָּה עַל הַמִּכָּה, מִתְחִלִּין לְהַרְגִּישׁ הַפָּאב יוֹתֵר וְכוּ'.

[עָלִים-לְתוֹפָה, יוֹם ד' רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ תַּמוּז תר"ב:] מֵה שְׁנַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, רוֹאִין בְּדְרָךְ בְּיוֹתֵר, בַּפְּרָט בְּכַרְפִּים הַגְּדוֹלִים כְּמוֹ פֶה - צַעֲקַת כָּל אֶחָד וּמְרִירוֹתוֹ עַד לְשָׁמַיִם יִגִּיעַ. וְהַמְּבִין שׁוֹמֵעַ, שֶׁבַּפְּנִימְיוֹתָם צוֹעֲקִים: "מֵה הַתְּכַלִּית? וּמֵה יִהְיֶה בְּסוֹפָנוּ? וְכוּ'.

אֲךָ בְּחִיצוֹנוֹת שׁוֹמְעִים בְּיוֹתֵר צַעֲקַת הַמְּצִיָּאָה שְׂמוֹצֵא כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁהוּא עֵנִין: "וּמֹצֵא אֲנִי מֵר מִמּוֹת אֶת הָאִשָּׁה", שֶׁהוּא הַ"פְּרִנְסָה", כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ רַז"ל (בְּמִזְוֹת סג:). וְגַם כְּפֶשׁוּטוֹ מֵה שְׂסוּבָלִים מְמַנֶּה, וְהַעֲקָר בְּדַבַּר הַ"פְּרִנְסָה". וְרוֹאִים בַּחוּשׁ מֵה שְׁאֲמַר אֲדָמוֹר ז"ל (ה"א כ"ג ה"ג): "שְׂאֵלְמָלָא מְלַחָא, לֹא הוּי עֲלָמָא יָכִיל לְמַסְבַּל מְרִירוֹתָא".

זֹאת נִחְמָתִי בְּעֵנִי: מֵה שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ בְּבִירוֹר כְּלִיָּהּ. וּבַחֲסָדֵי-הַשֵּׁם הַגְּדוֹלִים, הוֹדִיעַ לִי מֵה"בְּרִית מְלַח עוֹלָם" הַמְּמַתִּיק כְּלִיָּהּ, מֵה נִשְׁיב לְהַשֵּׁם כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עֲלֵינוּ.

[עָלִים-לְתוֹפָה, א תַּצֵּא תר"ג:] וְעַתָּה בְּנִי! רְאֵה וְהִבֵּן וְחַכֵּם! וְזָכֵר הֵיטֵב כָּל מֵה שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּזֶה: כְּמֵה יֵשׁ לָנוּ לְשִׁמְחָה וּלְהַתְחַזֵּק וּלְבַטֵּחַ בַּחֲסִדוֹ יִתְבָּרַךְ. וּלְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּכַפְלִים, כְּמֵה וְכְמֵה גָבַר עֲלֵינוּ חֲסִדוֹ, שֶׁנִּצְלָנוּ מִלְּהִיוֹת מְתַנַּגֵּד וְחוֹלֵק עַל הַצְּדִיק יְסוּד עוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּרִית מְלַח עוֹלָם", שֶׁכָּל הַמְּתַקֵּת מְרִירוֹתָא דְעֲלָמָא עַל-יְדוּ.

"אֲנִי חֲלַקְךָ וְנִחַלְתְּךָ" (בַּמְּדַבֵּר יח, ב)

נ.א.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרֶפֶת-הַמְּזוֹן וּמִים-אֲחֵרוֹנִים ג, י - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א לד, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת בְּהַנִּים) **'יִשְׂרָאֵל'** נִקְרָאִין (אִיזוֹב לא, ב): "חֲלַק אֱלֹהֵי מִמְעַל", בְּחִינַת (דְּבָרִים לב, ט): "כִּי חֲלַק ה' עִמּוֹ".

וְכֵן 'הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ' נִקְרָא 'חֲלַקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים טז, ה): "ה' מְנַת חֲלַקֵי וְכוּסֵי" וְכוּ', בְּחִינַת (בַּמְּדַבֵּר יח, כ): "אֲנִי חֲלַקְךָ וְנִחַלְתְּךָ".

כִּי עַל-יְדֵי שֶׁבָּחַר בְּנוּ, וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מָסַר רְצוֹנוֹ בְּיַדְנוּ וְהַמְּשַׁלָּה בְּיַדְנוּ שִׁיְהִיָּה רְצוֹנוֹ כְּרְצוֹנָנוּ, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיד, ב): "יִשְׂרָאֵל מִמְשַׁלּוֹתֵינוּ", בְּחִינַת (מוֹעֵד-קָטָן טז:): "מִי מוֹשֵׁל בִּי צְדִיק", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב כְּלִיָּהּ בַּמְּאֲמָר הַנִּלְכָּד.

נִמְצָא: שִׁיִּשְׂרָאֵל הֵם כְּבִיכּוֹל מוֹשְׁלִים בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ כְּנִלְכָּד.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ' כְּבִיכּוֹל: 'חֲלַקְךָ וְנִחַלְתָּם' שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּנִלְכָּד, בְּחִינַת: "אֲנִי חֲלַקְךָ וְנִחַלְתְּךָ" וְכוּ'.

כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם 'חֲלַק וְנִחַלָּה' שֶׁהִיא שְׁלוֹ, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל בּוֹ לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּרְצוֹנוֹ - כְּמוֹ-כֵּן כְּבִיכּוֹל, יִשְׂרָאֵל הֵם מוֹשְׁלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'חֲלַקְךָ וְנִחַלְתָּם' כְּנִלְכָּד.

וְזֶהוּ שְׁאֲמְרוּ הַיְּוֹנִים (בְּרֵאשִׁית-דָּבָר ב, ד): "כְּתַבּוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר, שְׂאִין לָכֶם חֲלַק בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל" - כִּי הֵם רָצוּ לְבַטֵּל הַמְּשַׁלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מוֹשְׁלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל, וְעַל-כֵּן רָצוּ שִׁיִּכְתְּבוּ יִשְׂרָאֵל שְׂאִין לָהֶם חֲלַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִין לָהֶם מְשַׁלָּה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת 'חֲלַק וְנִחַלָּה' כְּנִלְכָּד, בְּחִינַת: "אֲנִי חֲלַקְךָ" וְכוּ'.

כִּי רָצוּ חֲסוֹשְׁלוֹם לְבַטֵּל הַמְּשַׁלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי שֶׁהַתְּגַבְּרוּ לְהַשְׁפִּיחַ תּוֹרָתוֹ - שֶׁעַקֵּר הַמְּשַׁלָּה שֶׁלָּנוּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִיָּה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ 'חֲלַקְנוּ וְנִחַלְתָּנוּ', הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמָּסַר בְּיַדְנוּ 'תּוֹרָתוֹ' שֶׁהִיא 'רְצוֹנוֹ', וְהֵם רָצוּ לְבַטֵּל זֹאת חֲסוֹשְׁלוֹם.

נב.

(לקוטי הלכות, מצרנות ג, ד)

החלק שנותנין לכהנים וכו' ולעניים - הם 'חלק השם-יתברך', פאלו נותנין לו יתברך.

כי "כהנים משלחן גבוה קא זכו" (ביצה כא. יבמות פז. קדושין נב: בבא-קמא יב: יג. מנחות ו. חלין קכ. ערכין כד:), פמו שכתוב (במדבר יח, כ): **"אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל"**.

וכן כל מה שנותנין לעניים, נותנין להשם-יתברך, בבכול, פמו שכתוב (משלי יט, ז): **"מלזה ה' חונן דל" וכו'.**

נמצא: שפזה שמקימין 'מצוות המתנות' מן התבואה - בזה מרימין ומעלין כל התבואה להשם-יתברך, שהוא פלו אחד פלו טוב, על-ידי שנותנין לו חלקו שצוה לתן חלקו לכהן וכו' ולעני.

"ועבד הלוי הוא" (במדבר יח, כג)

- ענין 'שירת הלויים' -

מצות-עשה: להיות הלויים מתעסקין בעבודת בית-המקדש, להיות שומרים וכו', ולשורר בכל יום על הקרבן שנאמר: **"ועבד הלוי הוא וגו'.** (ספר המצות להרמב"ם מ"ע כג; ספר החנוך מצוה טצד; סמ"ג מ"ע קסט)

נג.

(ח"א יג, א)

להמשיך השגחה שלמה, אי-אפשר אלא עד שישבר תאנות-ממון, ושבירתה הוא על-ידי צדקה.

כי איתא בזהר (פנחס רכד): **"רוחא נחת לשפך חמימא דלבא, וכד נחת רוחא, לבא מקבל לה בחדוה דנגונא דלויאי"**.

"רוחא" - זה בחינת צדקה, שהיא רוח נדיבה" (תהלים נא, יד), על-ידי מקררין המימות תאנות-ממון.

וזה בחינת (תהלים עו, יג): **"יבצר רוח נגידים"** - שה'רוח' ממעט תאנות ה'נגידות' וה'עשירות'.

"נגונא דלויאי" - זה בחינת 'משא-ומתן באמונה' - ש"שמח בחלקו" (אבות פ"ד מ"א), ואינו אץ להעשיר. כי ה'נגינה' זה ה'משא-ומתן', פמו שכתוב (שם פא, ג): **"שאו זמרה ותנו תף"**.

"חדוה" - זה ש"שמח בחלקו".

נד.

(ח"א רנו)

עקר ה'נגון, הוא מבחינת שבט לוי' שהיו מנצחים בשיר, שהם מ'בני לאה'.

ואז פשנולד לוי נאמר (שם כט, לד): **"הפעם ילוח אישי אלי"** - כי על-ידי שנולד ל'לוי' "שהוא סטרא דנגונא" (זהר שמות יט.) - על-ידי-זוה בחינת ה'המשכה, שילוח ומשך אליה.

ועל-כן נגינה' שנשתלשל ויורד משם, מבחינת "ועיני לאה רבות", יש לו פח למשך, בבחינת: **"הפעם ילוח"**.

נה.

(ח"א רלז)

עקר ה'נגון וה'פלי-שיר' הביא לוי' לעולם, פמובא בזהר (שמות יט.): **"שעקר הנגון מסטרא דלויאי"**.

וזה שאמרה לאה (בראשית כט, לד): **"הפעם ילוח אישי אלי"** - שעתה הפעם

שְׁנוּלַד לְלוֹי, שְׁעַל־יָדוֹ בָּא בְּחִינַת הַנְּגוּן וּבְלִי-
שִׁיר לְעוֹלָם, "הַפַּעַם יִקְוֶה אִישֵׁי אֵלֵי" בּוֹדֵאֵי
- כִּי הַתְּחַפְּרוֹת שְׁנֵי דְבָרִים הוּא עַל־יָדֵי נְגוּן'
וּבְלִי־שִׁיר, וְהִבֵּן.

וְזֶה בְּחִינַת 'כְּלִי־זֶמֶר' שֶׁמְנַגֵּן עַל 'חֲתָנָה'.

נו.

(ספר-הַמִּדּוֹת, נְגִינָה ח"ב ב)

הַלְוִיִּים הִזָּה לָהֶם לְכֹל יוֹם נְגוּן מִיַּחַד,
וְעִבְדוּ בְּגִלּוֹת נְשִׁתְּכֶהוּ הַנְּגוּנִים.
וּכְשֶׁבָּאָה אִיזָהוּ שָׁבֵר עַל אִיזָהוּ אִמָּה, אִזִּי
מִתְנַוֵּץ הַנְּגוּן שֶׁל הַלְוִיִּים שֶׁהוּא כְּנֹגֵד
הַשָּׁבֵר הִזָּה.

לקוטי תפלות

פרשת קרח

מפתח התפלות

וּשְׁנֹזְפָה עַל-יְדֵי הַמַּחֲלָקָת, לָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה
שְׁלֵמָה (ח"א סא).

[ד] "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ", "כָּל הַמַּחֲזִיק
בַּמַּחֲלָקָת עֹבֵר בְּלֹא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְלֹא יִהְיֶה
כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" - שְׁנֹזְפָה לְמִדַּת הַשְּׁלוֹם,
וְלִהְיוֹת תָּמִיד 'אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם';
וְנֹזְפָה לְהַנְצִיל מִנְּצָחוֹן וּמִחֲלָקָת (ח"א צד).

[ה] "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ", "כָּל הַמַּחֲזִיק
בַּמַּחֲלָקָת עֹבֵר בְּלֹא, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְלֹא יִהְיֶה
כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" - שְׁנֹזְפָה תָּמִיד לְאַחֵז בְּמִדַּת
הַשְּׁלוֹם, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין כָּל אָדָם
לְחִבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ; וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם
מִחֲלָקָת אֶפְלוּ בָּלָב; וְיִתְחַבְּרוּ כָּל הַהֶפְכִים
יַחַד, וְיִכְלְלוּ כֻלָּם בְּדַעַת אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
הַשֵּׁם (ח"א צה).

[א] "וַיִּקְהָלוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אֶהֱרֹן, וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם רַב לָכֶם"; "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה'
הוּא הַקְּדוֹשׁ" - שְׁנֹזְפָה שֶׁלֹּא יִכְנַס בְּלִבּוֹ
שׁוֹם הֶרְהוּר עַל הַצְּדִיקֵי-אֱמֶת, רַק לְהֶאֱמִין
בָּהֶם תָּמִיד בְּאִמוּנָה-שְׁלֵמָה (ח"א ה).

[ב] "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ";
"וַיַּבְדֵּל אֶהֱרֹן לְהַקְדִישׁוֹ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים" -
שְׁנֹזְפָה עַל-יְדֵי 'מַחֲאֵת-כַּפַּיִם' בַּתְּפִלָּה, לְבַטֵּל
כָּל מִינֵי מַחֲלָקָת (ח"א מו).

[ג] "וַיִּקְהָלוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אֶהֱרֹן, וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם רַב לָכֶם"; "וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה'
הוּא הַקְּדוֹשׁ" - שְׁנֹזְפָה לְ'אִמוּנַת-חֲכָמִים'
בְּשִׁלְמוֹת, וּלְתַקֵּן פְּגַם אִמוּנַת-חֲכָמִים; וְנֹזְפָה
לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁלוֹם, וְלְהַנְצִיל מִכָּל מִינֵי
מְרִיבוֹת וּמַחֲלָקָת, וְשֶׁלֹּא יִזְיַק לָנוּ הַמַּחֲלָקָת;

וּתְבַטֵּל חֶרֶב וְהָרַג וְאַבְדוֹן מִן הָעוֹלָם,
וּתְקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְנַתַּתִּי
שְׁלוֹם בְּאַרְצְךָ, וְחֶרֶב לֹא תֵעָבֵר בְּאַרְצְכֶם."

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

"וַיִּקְהַל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ

אֱלֹהִים רַב לָכֵם" (במדבר טז, ג)

"וַיְהִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ"

(במדבר טז, ז)

שִׁנְזָפָה לְאֻמוֹנַת-חַכְמִים' בְּשִׁלְמוֹת, וּלְתַקֵּן פְּגָם
אֻמוֹנַת-חַכְמִים' - וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ שְׁלוֹם, וּלְהַנְצִיל
מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחְלָקוֹת, וְשֵׁלֵא יִזְיֵק לָנוּ הַמַּחְלָקוֹת,
וְשִׁנְזָפָה עַל-יַדֵּי הַמַּחְלָקוֹת, לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה

אָנָּה יְהוָה, מָלֵא רַחֲמִים, חוֹמַל דְּלִים,
שׁוֹמֵעַ אֲנָקַת אֲבִיוֹנִים, חוֹס וְחַמֵּל
עֲלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
לְמַעַן חֲסָדֶיךָ הָעֲצוּמִים, לְמַעַן הַצְּדִיקִים
הָאֲמֵתִים.

וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְזַכְּנוּ מְהֵרָה
לְאֻמוֹנַת-חַכְמִים בְּשִׁלְמוֹת
בְּאֵמֶת, וְתַעֲזָרְנוּ לְתַקֵּן פְּגָם אֻמוֹנַת-חַכְמִים
שֶׁפָּגַמְנוּ מִנְּעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וּתְמַחֲרֵנוּ מִכָּל הַגְּלוּלִים וּמִכָּל הַטְּנָפֹת,
הַנִּמְשָׁכִים וְעוֹלִים אֶל הַמַּח
חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, עַל-יַדֵּי פְּגָם אֻמוֹנַת-חַכְמִים.

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, נִפְּגָם דַּעֲתָנוּ
וְנִתְבַּלְבַּל מְאֹד, עַל-יַדֵּי פְּגָם אֻמוֹנַת-
חַכְמִים, אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי-זֶה עוֹלִים בְּכָל-עֵת
עֲשָׂנִים סְרוּחִים אֶל הַמַּח, וּמְסַבְּבִין אֶת
דַּעֲתָנוּ, וּמְעַקְמִים וּמְבַלְבְּלִים אֶת דַּעֲתָנוּ
וּלְבַבְנוּ מְאֹד.

⊗ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ה, 'בפחצרות')

"וַיִּקְהַל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ

אֱלֹהִים רַב לָכֵם" (במדבר טז, ג)

"וַיְהִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ"

(במדבר טז, ז)

שִׁנְזָפָה שִׁלֵּא יִכְנַס בְּלִבְנוּ שׁוֹם הִרְהוֹר עַל הַצְּדִיקֵי-
אֵמֶת - רַק לְהֵאֱמִין בָּהֶם תְּמִיד בְּאֻמוֹנָה-שְׁלָמָה

אָנָּה יְהוָה, אַל תַּעֲשֶׂה עִמִּי כַחֲטָאִי, וְאַל
תְּדִינֵנִי כַמַּפְעָלִי, וַעֲשֵׂה לְמַעַנְךָ
וְלֹא לְמַעַנִּי, וּמִלֵּא בְקִשְׁתִּי בְּרַחֲמִים.

וְזַכְּנִי, שֵׁלֵא יִכְנַס בְּלִבִּי שׁוֹם קִשְׂיָא
וְהִרְהוֹר כָּלֵל עַל הַצְּדִיקֵי-אֵמֶת,
וְעַל הַמַּחְלֻקֹּת שְׂבִינֵיהֶם. רַק אֲזָכָה
לְהֵאֱמִין בָּהֶם תְּמִיד בְּאֻמוֹנָה-שְׁלָמָה
בְּאֵמֶת.

⊗ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מז ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מז)

וח"א מז, 'מחאת כפים בתפלה')

"וַיְהִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר ה' הוּא הַקְּדוֹשׁ"

(במדבר טז, ז)

"וַיַּבְדֵּל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוּ קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים"

(דברי-הימים א כג, יג)

שִׁנְזָפָה עַל-יַדֵּי 'מַחְאֵת-כַּפַּיִם' בְּתַפְלָה -
לְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחְלָקוֹת

וּתְזַכְּנוּ עַל-יַדֵּי מַחְאֵת-כַּפַּיִם, לְהַמְתִּיק
כָּל הַדִּינִים שְׂבָעוֹלָם. וְנִזְכָּה
לְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחְלָקוֹת מִן הָעוֹלָם, וַיְהִי
נִכְלָל שְׂמֵאל בַּיָּמִין, וְתִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל
בְּעוֹלָם.

אויב דבר וחרב ורעב ויגון, והסר שטן
מלפנינו ומאחרינו.

הצילנו נא מיד אויבינו ורודפינו,
בגשמיות ורוחניות. הצילנו
מכל החולקים והשונאים, ומכל
המלשינים הדוברים רע על נפשנו, ומכל
המקטרגים, ותסכר את פיהם, "ולא
תעשנה ידיהם תשיה".

וכל הקמים עלינו לרעה, מהרה הפר
עצתם וקלקל מחשבתם, ויקים
בהם מקרא שכתוב: "עצו עצה ותפר,
דברו דבר ולא יקום, פי עמנו אל".
ונאמר: "יהוה הפיר עצת גוים, הניא
מחשבות עמים".

ושמרנו והצילנו ברחמיך הרבים,
שלא יזיק לנו המחלקת כלל,
לא בגשמיות ולא ברוחניות.

רק נזכה על-ידי המחלקת, לשוב
בתשובה שלמה על כל חטאינו
ועונותינו ופשעינו, ובפרט על פגם
אמונת-חכמים, אשר פגמתי בכבוד
חכמים-אמתיים, ובספריהם-הקדושים,
ולא האמנתי בהם בשלמות באמת, והיו
דבריהם אצלי למותר, ולא היו יקרים
וחשובים בעיני דבריהם וספריהם
הקדושים.

אנא יהוה, זכני ברחמיך הרבים לתקן
כל-זה, שאזכה לחוס על נפשי,
ולהסתכל על עצמי היטב, ולהבין
ולהשכיל מתוך המחלקת שחולקים עלי,
עד היכן פגמתי באמונת-חכמים, ולשוב

סבנו גם סבנונו, וימרו את חיינו
מאד, בקשיות, ובלבולים,
ומחשבות-זרות, ושגעון, וטרוף-הדעת,
ועקמימות הלב, הרבה מאד. הביטה
בעניינינו, פי רבו מכאובינו וצרות לבנו.

אבינו מלך קל חי וקים, רחם עלינו
ברחמיך הרבים, ברחמיך
העצומים, ברחמיך הגדולים, ברחמיך
הטובים. "פי לא על צדקותינו אנחנו
מפילים תחנונינו לפניך פי על רחמיך
הרבים". "רחמיך רבים יהוה כמשפטיך
חיינו".

וטחר רעיונינו ולבנו לעבודתך באמת,
ותגרש ותרחק ותבטל מדעתנו
ומלבנו, כל מיני בלבולים רעים, וכל
מיני מחשבות-רעות שהרגלנו בהם.

ונזכה לטהר ולכבס ולרחץ את מחנו
ומחשבתנו ולבבנו, מכל מיני
טנפות ולכלוכים, ומכל העשנים
סרוחים, ולא יעלו ולא יבואו על לבנו
ודעתנו כלל.

ונזכה לקדש את מחנו ומחשבתנו
ולבבנו מעתה, בקדשה ובטהרה
גדולה, ונזכה למחשבות קדושות תמיד,
בלי שום בלבול-הדעת כלל.

ותרחם עלינו ותושיענו אבינו
שבשמים, אדון כל, אדון
השלום, מלך שהשלום שלו. ותמשיך
עלינו ברכה וחיים ושלום.

ותצילנו מכל מיני מריבות ומחלקת,
והגן בעדנו, והסר מעלינו

בתשובה שלמה על-זה, ולתקן כל מעשי מעתה.

ואזכה לקים דברי החכמים האמתיים, ולבלי לסור מדבריהם ימין ושמאל.

ואזכה שיחזרו ויחשבו בעיני כל ספריהם הקדושים, ויהיו יקרים בעיני מפז ומפנינים, וכל חפצים לא ישוו אצלי, נגד כל ספר וספר מדברי החכמים האמתיים. ויתרבו מאד הספרים הקדושים בעולם עד אין קץ.

ונזכה על-ידי תשובתנו בשלמות, שיהיה נעשה על-ידי-זה ספר קדוש למעלה בעולם העליון, כמו שכתוב: "אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו, ויקשב יהוה וישמע, ויכתב ספר זכרון לפניו, ליראי יהוה ולחושבי שמו".

ותזכנו מעתה לאמונת חכמים באמת בשלמות בכל הבחינות. ונזכה, שיתחברו ספרים הרבה דקדשה, ויתחדשו בכל-פעם, ספרים הרבה בתורתנו הקדושה, ויהיה לנו אמונה שלמה בכלם.

ולא יהיה אצלנו למותר, שום ספר המדבר מעניני תורתנו הקדושה. הן המדברים בפשט, רמז, דרוש, סוד. הן ספרי המפרשים והמבארים. הן ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות. הן ספרי מוסר. הן ספרי תפלות ותחנונות ובקשות וודוים ושירות ותשבחות להשם יתברך.

וכל מיני ספרים המדברים בעניני תורתנו הקדושה, כלם יהיו חשובים ויקרים בעינינו מאד, כל ספר וספר. הן אותן שנתחברו כבר, הן העתידים להתחבר.

כי כלם מכרחים להעולם, ואנו צריכים כלם, כי הם חיינו וארך ימינו, וכלם עומדים ברום עולם, ומשמיעים ביראה יחד בקול, דברי אלהים חיים ומלך עולם.

כלם אהובים, כלם ברורים, כלם קדושים. וכלם מדברים מרצונך הטוב הגנוז בתורתך הקדושה, וכלם מעוררים לעבודתך וליראתך, וכלם "נחמדים מזהב ומפז רב, ומתוקים מדבש ונפת צופים".

רבנו של עולם, הצילני מפת לצים, ותשמרני תמיד ותצילני, שלא אלעיג ולא אתלוצץ חסו-שלום, משום ספר מתורתך הקדושה. ותצילני מענש הקשה והמר, המגיע להמלעיג על דברי-חכמים, שהוא נדון בצואה-רותחת רחמנא-ליצלן.

הצילני נא, שמרני נא, שלא אפשל בעון זה חסו-שלום לעולם, שמרני שלא אפנה בגחלתן של חכמים-אמתיים דקדשה. ואזהר בכבודם תמיד. ולא יהיה עלי שום קפדא, משום חכם-אמתי דקדשה.

מלא רחמים, מלא משאלותי לטובה ברחמים, וזכני מהרה לאמונת-חכמים בשלמות באמת בכל הבחינות.

וְתִזְרַק עָלֵינוּ מִיַּם טְהוֹרִים, וְתִטְהַרְנוּ מִכָּל טְמְאוּתֵינוּ וּמִכָּל גְּלוּלֵינוּ, כְּאָמֹר: "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וַיִּטְהַרְתֶּם, מִכָּל טְמְאוּתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם". "יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי".

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִמְשָׁךְ שְׁלוֹם גָּדוֹל וְנִפְלָא, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם.

וַיִּתְבַּטֵּל כָּל מִינֵי נִצְחוֹן דְּסִטְרָא-אַחְרָא, וְקִנְיָאָה, וְשִׁנְיָאָה, וְקִנְטוֹר, וּמַחְלָקָת, מִמְּנֵי וּמִכָּל יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל בְּנֵי עוֹלָם.

רַק יִהְיֶה אֲהָבָה וְשְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין כָּל עַמֵּי יִשְׂרָאֵל, וּבֵין כָּל הַנְּבִרָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהַנְּעֻשִׁים - שְׁבָכַל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִּיעַ בְּרָכָה גְּדוֹלָה, לָנוּ, וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, וּלְכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם. עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אַמֵּן.

⊗ [ה] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א צה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א פ, ה' עז לעמו יתרו)

"וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (במדבר יז, ה)

"אָמַר רַב: כָּל הַמַּחְזִיק בְּמַחְלָקַת עוֹבֵר בְּלֹא,

שְׁנַאמַר: "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (סנהדרין סי.)

שְׁנִזְכָּה תְּמִיד לְאַחַז בְּמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וַיִּהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין כָּל אָדָם לְחֻבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ; וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מַחְלָקַת אֶפְלוֹ בְּלֵב; וַיִּתְחַבְּרוּ כָּל הַהֶפְכִּים יַחַד, וַיִּכְלְלוּ כָּלֵם בְּדַעַה אַחַת לַעֲשׂוֹת רָצוֹן הַשֵּׁם

אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מֶלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוּ, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל. עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כְּלָנוּ, שְׁנִזְכָּה תְּמִיד לְאַחַז בְּמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וַיִּהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּאַמַּת, בֵּין כָּל אָדָם לְחֻבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ.

⊗ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א צד ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עה, י'ברכנו אלקים)

"וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (במדבר יז, ה)

"אָמַר רַב: כָּל הַמַּחְזִיק בְּמַחְלָקַת עוֹבֵר בְּלֹא,

שְׁנַאמַר: "וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" (סנהדרין סי.)

שְׁנִזְכָּה לְמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וְלִהְיוֹת תְּמִיד 'אוהב שלום וְרוֹדֵף שְׁלוֹם' - וְנִזְכָּה לְהַנְּצִל מִנִּצְחוֹן וּמַחְלָקַת

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זְכַנֵּי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְמַדַּת הַשְּׁלוֹם, וְאַזְכָּה לִהְיוֹת אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם תְּמִיד, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "סוֹר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב, בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפֵהוּ". וְאַזְכָּה בְּכָל-עֵת, לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ, וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, מְמַדַּת הַנִּצְחוֹן, וּמַחְלָקַת-דְּסִטְרָא אַחְרָא, שְׁלֹא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם נִצְחוֹן וּמַחְלָקַת דְּסִטְרָא-אַחְרָא, הַנִּמְשָׁכִין מִהַדָּמִים שֶׁל הַגּוֹף שְׁעֵדִין לֹא עֲבָדוּ בָּהֶם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְתִתֵּן לִי כַח בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְהַעֲלוֹת אֶת כָּל הַנִּיצוּצִין הַנְּפוּלִין אֵלַיךְ, בְּבַחֲיַנַּת הַעֲלָאת מִיַּיִן-נוֹקְבִין.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה יַחֲוֹד קוֹדֶשׁ-אֲ-בְרִיךְ-הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ,

וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מִחֶלְקֵת אֶפְלוֹ בְּלֵב, בֵּין
 כָּל בְּנֵי-אָדָם, כִּי אַתָּה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם
 בְּמִרוֹמָךְ, וְאַתָּה מְחַבֵּר שְׁנֵי הַפְּכִים יַחַד,
 אִשׁ וּמַיִם, וּבִנְפֻלְאוֹתֶיךָ הָעֲצוּמִים אַתָּה
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בִּינֵיהֶם.

בֵּן תַּמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גְּדוֹל עָלֵינוּ, וְעַל כָּל
 הָעוֹלָם כְּלוּ, בְּאִפְן שְׂיִתְחַבְּרוּ כָּל
 הַהַפְּכִים יַחַד, בְּשְׁלוֹם גְּדוֹל וּבְאַהֲבָה

גְּדוֹלָה, וַיִּכְלְלוּ כָּלֶם בְּדַעַה אַחַת וְלֵב
 אֶחָד, לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ וּלְתוֹרַתְךָ בְּאַמֶּת,
 וַיַּעֲשׂוּ כָּלֶם אַגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּלֵבב שְׁלָם.

יְהוָה שְׁלוֹם, בְּרַכְנוּ בְּשְׁלוֹם, וְעַל-יַדֵּי-
 זֶה תַּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ כָּל הַבְּרָכוֹת,
 וְכָל הַהַשְׁפָּעוֹת, וְכָל הַיְשׁוּעוֹת.

חֶדֶשׁ תַּמּוּז

נִשְׁבְּרוּ הַלְלוּחוֹת "שְׂאֲרֶכֶן וְרַחֲבֵן וְא"ו" (על-פי תּוֹרַת ח"א ריז הני"ל).

וְצָרִיכִין לְזַכֵּר כָּל־זֶה הַיֵּטֵב - כְּמוֹ שְׂאֲנוּ מְזַהְרִין מִזֵּאת הַתּוֹרָה [הני"ל] בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא רְאִישֵׁי־תְבוּת 'תַּמּוּז' שֶׁהוּא "זְכָרוֹ" וְכוּ'. כִּי כָּל דְּבָרֵינוּ אֱלֹה, הֵם 'תּוֹרַת מֹשֶׁה' מִמָּשׁ, כִּי הֵם 'קִיּוּם־הַתּוֹרָה'.

[וְכֵמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהַרְנ"ת ז"ל (פּוֹכְבֵי־אוֹר, אֲנִשְׁיִמוֹתֶרֶן ח"ג ה): הַלְמוּד שֶׁל 'דִּינֵי־הַתּוֹרָה', נִתֵּן לָנוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עֲלִי־הַשְּׁלוֹם. וְהַלְמוּד שֶׁל 'קִיּוּם־הַתּוֹרָה', נִתֵּן לָנוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי אֲדָמוֹר זצ"ל].

וְעַתָּה צָרִיכִין לְחַזֵּר עוֹד הַפְּעַם וְעוֹד הַפְּעַם וְכוּ' וְכוּ': זְכַר! זְכַר! הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב: אֵת כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ, מִיְמוֹת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עֲלִי־הַשְּׁלוֹם, מִיּוֹם מִתְּנִי־תּוֹרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּ אוֹתָנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַרְבֵּה עַל־זֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קה, ה): "זְכָרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה", "זְכַר אֵת יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בְּחוֹרֵב" וְכוּ' (דְּבָרִים ד, י), וְאֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר עַל־יְדֵי כָּל הַצְּדִיקִים־אֲמִתִּיִּים בְּנֵי עַלְיָה שֶׁבְּכָל דּוֹר.

וּבִפְרָט אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ בְּדוֹר הַזֶּה, שְׂאֲנוּ בְּעִנְיֹתֵנוּ וְעַבְדוֹתֵנוּ, וְתַכְלִית תַּכְלִית שֶׁפְּלוֹתָנוּ אֲשֶׁר יִרְדָּנוּ פְּלָאִים בְּעוֹנוֹתֵינוּ־הַרְבִּים, הַפְּלִיא הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ חֲסִדוֹ וַיִּשְׁוַעְתּוּ עִמָּנוּ - לְהַשְׁמִיעֵנוּ כְּזֵאת, לְהַזְכִּירָנוּ בְּכָל־פֶּעַם, אֵת ה' אֱלֹקֵינוּ, וְאֵת תּוֹרַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה.

א.

(לְקוּטֵי־מוֹהַר־ן ח"א ריז)

"זְכָרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה" (מְלָאכֵי ג, כב), רְאִישֵׁי־תְבוּת 'תַּמּוּז' חֶסֶר וְא"ו'.

כִּי אִזּוֹ בְּתַמּוּז - צָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ הַזְכָּרוֹן לְתַקֵּן הַשְּׂכָחָה, כִּי אִזּוֹ נִתְהַוָּה הַשְּׂכָחָה.

כִּי עַל־יְדֵי "הַלְלוּחוֹת שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ בְּחֶדֶשׁ תַּמּוּז" (תַּעֲנִית פ"ד מ"ו), נִתְהַוָּה הַשְּׂכָחָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַרוּ רַז"ל (עַרוֹבִין נד): "אֲלֹמְלֵא לֹא נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְלוּחוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, לֹא נִשְׁתַּפְּחָה תּוֹרַת מִיִּשְׂרָאֵל".

וְעַל־כֵּן חֶסֶר וְא"ו מ'תַּמּוּז - כִּי מֵאַחַר שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ הַלְלוּחוֹת, נִסְתַּלַּק הַיּוֹא"ו, כִּי הַלְלוּחוֹת הֵם בְּחִינַת וְא"ו, כְּמוֹ שֶׁאָמַרוּ (בְּבֵאֲתָרָא יד): "הַלְלוּחוֹת אֲרַכָּן שֶׁשָּׂה וְרַחֲבֵן שֶׁשָּׂה".

גַּם "זִמְן מִתֵּן תּוֹרַתֵנוּ" רְאִישֵׁי־תְבוּת 'תַּמּוּז', כִּי "בְּתַמּוּז נִתְּנוּ הַלְלוּחוֹת" (יוֹמָא ד:).

וְגַם כָּאֵן חֶסֶר וְא"ו - מִחֲמַת שְׂאֲנוּ נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְלוּחוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת וְא"ו כִּי כִּי.

ב.

(עַל־יֵם־לְתַרּוּפָה, א חֲקוּת רֵאש־חֶדֶשׁ תַּמּוּז תר"א) וְהַיּוֹם רֵאש־חֶדֶשׁ תַּמּוּז, רֵאשׁ חֶדֶשׁ שְׁרֵשׁ הַתְּשׁוּבָה (עַל־פִּי ח"א תּוֹרָה י). 'תַּמּוּז' רְאִישֵׁי־תְבוּת: "זְכָרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה". 'זִמְן מִתֵּן תּוֹרַתֵנוּ'. וְהַיּוֹא"ו חֲסֵרָה - כִּי

עד שגם אנחנו פלנו אלה פה היום חיים -
נוכל להזכיר עצמנו בכל פעם, בגדלת
הבורא היחיד הקדמון יתברך שמו, המשגיח
בכל עת עלינו, הצופה בכל עת להטיב
אחריתנו.

כאשר אנו רואין בכל פעם בעצם
שפלוננו, שנדמה בכל פעם:
שפמעט פמעט אפס תקוה חסוֹשֶׁלוֹם,
בבחינת (איכה ג, יח-כא): "ואמר אבד נצחי
ותוהלתי מה וכו', זאת אשיב אל לבי על פן
אוהיל, חסדי ה' בי לא תמנו בי לא כלו
רחמיו".

וכמו שאנו אומרים שלשה פעמים בכל
יום: "ועל נסיד שבכל יום עמנו
וכו', הטוב בי לא כלו רחמיה וכו'.

ותאמין באמונה שלמה בני חביבי המדת
לבבי: שגם עליך נאמרו כל
הדברים האלה וכו'.

רק חזק ואמץ מאד מאד, לשמח נפשך
בכל מה שתוכל, ולהפך כל היגון
ואנחה, וכל מיני מרה-שחורה ועצבות
ודאגות, להפך הכל לשמחה - בי אהי-על-
פי-כן אני יודע: ש'תמוז' ראי-תבות
"ז'כרו תזרת מ'שה".

וכפי מעט מעט השעור שבלבי מזה -
צריכין-לומר גם על דבור הקדוש
הזה: "אלמלא לא אתינא לעלמא, אלמלא
למשמע דא, די"!

כי הוא נוגע לתקון חטא-העגל, לתקן
'פגם שבירת-לוהות', שהמשיכו
'שכחה' בעולם - שמשם כל הצרות בגוף
ונפש וממון שסובלין בגלות הפור הארץ
הזה. ועקר הוא צרות הנפש, בפרט כמו
שיודע כל אחד בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו.

אבל "לא דבר ריק הוא" (על-פי דברים לב,
מז): אשר הפליא חסדו עמנו, להאיר
עינינו בחדושי תורתו-הקדושה.

שבכלם הראה לנו, ורמז לנו היטב היטב:
שעדין לא עזב חסדו מעמנו,
ועדין השם-יתברך עמי ועמך בפרטיות, ועם
כלנו.

כי גלה לנו "תורת חסד" שלא נשמע
מעולם. שכל דבור יכול להחיות גם
אותך וגם כל הגרועים ביותר וכו'.

לקוטי תפלות

חדש תמוז

– תפלות בענין 'זכרון דקדושה' –

(לפי התורה ח"א ריז הנ"ל: "שבחדש תמוז צריכין להמשיך הזכרון")

חוסה עליך, ושמר את הזכרון היטב,
שתזכר תמיד בכל יום בעלמא-
דאתי, ולא תשכח, והדבק מחשבתך
בעלמא-דאתי, ואל יזוז זכרון עלמא-
דאתי מרעיונך.

הסתכל על עצמך היטב היטב, וישב
דעתך באמת-לאמתו, וזכור
ותן ללבך: מה תעשה באחריתך, בעת
יבא קצף כהרף-עין.

צר לי עליך אחי, הקיצה אחי משנת
פתיותך, וחמל על נפשך, "וזכר את
בוראיך בימי בחורותיך".

ובבן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי, להפיל תחנתי לפני
רחמיך-האמתיים, ולשא עיני לחסדיך
העצומים.

שתזכני לשמר את הזכרון הזה היטב,
שאזכר תמיד בעלמא-דאתי,

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א נד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, זינהי מקץ - זכרון)

"אזכרה נגינתי בלילה, עם לבבי
אשיחה ויחפש רוחי. זכרתי
בלילה שמך יהוה, ואשמרה תורתך.
אזכור מעללי יה, פי אזכרה מקדם
פלאך. זכרתי ימים מקדם, הגיתי בכל
פעלך, במעשה ידיך אשוחח. בהתעטף
עלי נפשי, את יהוה זכרתי. זכור תזכור,
ותשוח עלי נפשי".

ואען ואומר לנפשי: זכור אל תשכח
שיש עלמא-דאתי, ואין שום
קביעות בזה העולם, פי העולם-הזה
עובר כהרף-עין, כצל עובר, וכאבק
פורח, וכענן כלה, וכרוח נושבת,
וכחלום יעוף, ועקר החיים ועקר
הקביעות דירה של האדם, הוא רק
בעלמא-דאתי.

וְלֹא־דַבְּקָא מַחֲשַׁבְתִּי רַק בְּעֲלֵמָא־דְּאֲתִי
בְּכָל־וּבְפָרְט.

וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם בְּהַקִּיצִי מִשְׁנָתִי, תַּכְּף
וּמִיד כְּשֶׁאֶפְתַּח אֶת עֵינַי, אֲזַכֶּה
לְזַכֵּר מִיַּד בְּעוֹלָם־הַבָּא, שֶׁהוּא עוֹלָם
הָעוֹמֵד וְהַקִּיָּם לְעַד וּלְנֹצֵחַ נֹצְחִים,
וְהָעוֹלָם־הַזֶּה הוּא הַבֵּל וְרִיק, הַבֵּל הַבְּלִים
אֵין בּוֹ מִמֶּשׁ, "הַבֵּל גִּדְף, הַבֵּל הַבְּלִים
הַכֹּל הַבֵּל".

וְאֵין שׁוֹם יִתְרוֹן לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ
שִׁיעֲמַל בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם־הַזֶּה, וְאֵין
שׁוֹם תַּכְלִית וְטוֹב בְּעוֹלָם, כִּי אִם לְרַדֵּף
תְּמִיד לְהַשִּׁיג הָעוֹלָם־הַבָּא. וְתִזְכְּנִי
שְׂאֲזַכֵּר זֹאת הַיֵּטֵב בְּכַח הַזְכָּרוֹן־דְּקִדְקָתָהּ.

הַצִּילֵנִי וְשִׁמְרֵנִי מִרַע־עֵין הַמַּבִּיא לְיַדִּי
שְׂכָחָה, שְׂכָחָה, שְׂכָחָה מִיתַת הַלֵּב,
שְׂבִירַת לֵב, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "נִשְׁכַּחְתִּי כְּמַת
מִלֵּב הָיִיתִי כְּכֹלִי אוֹבֵד". עֲזָרְנִי שְׂלֹא
אֶשְׁכַּח אֶת עוֹלְמֵי הַנֹּצְחִי וְהַקִּיָּם לְעַד.

חֲוֹסָה עָלַי כְּרַב רַחֲמֶיךָ, כְּרַב יְשׁוּעָתְךָ,
כְּרַב טוֹבוֹתֶיךָ, כְּרַב הַצְּלוֹתֶיךָ.
יְהִמוּ מַעֲיָךְ עָלַי, עַל גִּרְדֵּף כְּמִנִּי, עַל חֶסֶר
דַּעָה, חֶסֶר עֲצָה כְּמִנִּי. אַמְץ וְחִזַּק אֶת
לִבִּי בִּירְאָתְךָ וְעִבּוֹדְתְךָ.

וְזַכְּנִי, שְׂאֲשִׁים אֶל לְבִי, וְאֲזַכֵּר הַיֵּטֵב
בְּלִבִּי וּבִדְעָתִי תְּמִיד, אֶת הַתַּכְלִית
הָאֲחֵרוֹן. וְאֲזַכֶּה לְדַבֵּק מַחֲשַׁבְתִּי וּלְכַבֵּי
תְּמִיד, בְּעֲלֵמָא־דְּאֲתִי.

כִּי אַתָּה יוֹדַע אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַבּוֹשָׁה
שִׁיְהִיָּה בְּעֲלֵמָא־דְּאֲתִי, עַל מִי שְׂלֹא
קִשַׁט עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם־הַזֶּה, וְהוּא אֲבִדָּה

שְׂאִינָה חוֹזֶרֶת לְעוֹלָם, כִּי שָׁם אֵין מַעֲשֵׂה
וְחֲשַׁבּוֹן מוֹעִיל כָּלֵל, כִּי "מִי שְׂלֹא טָרַח
בְּעָרֵב־שַׁבָּת, מַה יֵּאֱכַל בְּשַׁבָּת". "מַעֲוֹת
לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא יוֹכֵל
לְהַמְנוֹת". וְאֵין מוֹעִיל שָׁם שׁוֹם רַחֲמָנוֹת
בְּעוֹלָם.

זַכְּנִי עֲתָה בְּרַחֲמֶיךָ, שְׂאֲזַכֶּה לְזַכֵּר עֲתָה
בְּעוֹלָם־הַזֶּה, אֶת הָעוֹלָם־הַבָּא
תְּמִיד, וְאֵל יִלְיָזוּ מֵעֵינַי, וְלֹא אֶסוּר
מִדְּעָתִי, זְכָרוֹן הָעוֹלָם־הַבָּא תְּמִיד, בְּאֶפֶן
שְׂאֲזַכֶּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלֶיךָ
בְּאַמְתִּי, וְאֲזַכֶּה לְתַקֵּן בְּחַיֵּי אֶת כָּל אֲשֶׁר
שַׁחַתְתִּי, בְּשׁוּגַג וּבְמִזִּיד בְּאַנְס וּבְרָצוֹן.

אָבִינוּ שְׂבַשְׂמִים, מִלֵּא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ
בְּרַחֲמִים, וְהַצִּילֵנוּ מִכַּח־
הַמְדָּמָה, וּמִמִּיתַת הַלֵּב, וּמִשְׂכָּחָה, וּמִרַע־
עֵין בְּכָל הַבְּחִינוֹת.

וְזַכְּנֵנוּ לְזַכָּרוֹן־דְּקִדְקָתָהּ, שְׂנִזְכֶּה תְּמִיד
לְדַבֵּק מַחֲשַׁבְתָּנוּ בְּעֲלֵמָא־דְּאֲתִי,
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, בְּכָל־
וּבְפָרְט, וְלֹא נֶאֱבַד אֶת עוֹלְמָנוּ חֶסֶד־וְשְׁלוֹם
בְּחַנּוּם.

וְנִזְכֹּר "אֶת יְמֵי הַחֲשָׁף, כִּי הִרְבָּה יְהִיו
כָּל שְׂבָא הַבֵּל". וְנִזְכֹּר אֶת
בוֹרְאָנוּ בִּימֵי בַחֲוֹרוֹתֵינוּ, "עַד אֲשֶׁר לֹא
תַחֲשָׁף הַשֶּׁמֶשׁ, וְהָאוֹר, וְהַיָּרֵחַ,
וְהַפּוֹכְכִים, וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחֵר הַגִּשָּׁם".

וְנִזְכֹּחַ לְזַכֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת,
וְלֹא נִשְׁכַּח דְּבַר מִמִּשְׁנַתָּנוּ. וְלֹא
נִשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵינוּ וְאֲשֶׁר
שָׁמְעוּ אָזְנֵינוּ מִפִּי חֲכָמֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים.

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"א קלא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצב, 'מעלת דבור אמת של הצדיק')

רחם עלי למען שמך, וזכני לזכרון
אמת דקדושה, לזכר היטב את כל
דברי התורה-הקדושה.

ותזכני להתמיד בלמודי היטב, להגות
בתורתך הקדושה יומם ולילה,
ולחזר כל דבר מאה פעמים ואחד.

באופן שאזכר תמיד את כל דבור, וכל
חדוש, וכל טעם ועצה, אשר
גלית לנו בתורתך הקדושה, המלאה
עצות ואורות קדושות ונוראות, ולזכרם
היטב בכח הזכרון שלי יפה כל ימי חיי
עד עולם, עד היום אשר תאספני אליך
בשלוש.

ואזכה לבא לשם, עם כל דברי
התורה, שיהיה קשור, וחקוק,
וכלול, ונאחד, בשכלי ונשמתי, כל דברי
התורה שבכתב ושבעל-פה.

ואזכה ברחמיה, להיות בכלל יראיה
עוסקי תורתך' שנאמר עליהם:
"אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו".

ונזכר בעלמא-דאתי תמיד, עד אשר נזכה
לשוב אליך באמת, ולהיות כרצונך הטוב
תמיד.

וזכר לנו יהוה אלהינו את ברית
אבותינו, וקיים לנו מקרא שכתוב:
"וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי
יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר,
והארץ אזכר".

ונאמר: "וזכרתי להם ברית ראשונים
אשר הוצאתי אותם מארץ
מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים
אני יהוה".

ונאמר: "זכרתי לך חסד נעורייך,
אהבת כלולותיך, לכתך אחרי
במדבר, בארץ לא זרועה".

ונאמר: "הבן יקיר לי אפרים, אם ילד
שעשועים, כי מדי דברי בו
זכור אזכרנו עוד, על פן המו מעי לו,
רחם ארחמנו נאם יהוה".

"זכר רחמיה יהוה וחסדיך פי מעולם
המה. חטאת נעורי ופשעי אל
תזכר, כחסדיך זכר לי אתה למען טובך
יהוה".

